

**ПРАКТИЧЕСКО ПОМАГАЛО ЗА МЕХАНИЗМИ ЗА
СТИМУЛИРАНЕ НА УЧАСТИЕТО НА МЛАДЕЖИ В
ОБЩЕСТВЕНИЯ ЖИВОТ НА МЕСТНО НИВО**

СОФИЯ

Октомври, 2009 г.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АТУМС	Административно-териториално устройство и местно самоуправление
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ДАМС	Държавна агенция за младежта и спорта
НСИ	Национален статистически институт
МИКЦ	Младежки информационно-консултантски център
НПО	Неправителствена организация
ЕС	Европейски съюз
СЕ	Съвета на Европа
МС	Министерски съвет
ЕК	Европейска комисия
ООН	Организация на обединените нации
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МОН	Министерство на образованието и науката
МВР	Министерство на вътрешните работи
МО	Министерство на отбраната

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	ВЪВЕДЕНИЕ	4 стр.
II.	ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА МЛАДЕЖКОТО УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДЕН ПЛАН	5 стр.
III.	НОРМАТИВНА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА НА МЛАДЕЖКАТА ПОЛИТИКА В БЪЛГАРИЯ	7 стр.
IV.	ЕВРОПЕЙСКА ХАРТА ЗА УЧАСТИЕТО НА МЛАДИТЕ ХОРА В ЖИВОТА НА ОБЩИНИТЕ И РЕГИОНИТЕ	9 стр.
V.	СЕКТОРНИ ПОЛИТИКИ, ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, ДОБРИ ПРАКТИКИ	10 стр.
VI.	ЗАКЛЮЧЕНИЕ	52 стр.
VII.	ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ	54 стр.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Темата за участието на младите хора в обществения живот както на местно, така и на национално ниво е от съществено значение за страната главно поради няколко причини. Младите хора са «ценен капитал», те представляват бъдещето на всяка държава. Тяхната активност и участие в обществения живот са от ключово значение – техните интереси, виждания, мнения следва да бъдат представяни и вземани предвид при формулирането на публични политики и вземане на решения. Участието на младите хора е една от предпоставките за засилване на демокрацията и социалното сближаване, осигуряване на добро управление и гарантиране на политическата стабилност.

Неслучайно за повечето международни организации младежката политика е приоритет, а младежкото участие в обществения живот е един от основните акценти, по които се работи. Затова тази тема е особено актуална в настоящата ситуация в България.

Младите хора, техните проблеми и мястото им в обществото са едни от най-важните приоритети на местните и регионални власти. Особено в съвременната действителност на фона на икономическа и обществена криза – обедняване, безработица, престъпност, упадък на морални ценности и липсата на чувство за сигурност у младите хора е крайно необходимо местните и регионални власти да работят целенасочено за мотивирането и насърчаването на младите за активно участие в решенията и действията, които ги касаят на местно и регионално ниво. Явно изразения стремеж у младите хора към самостоятелни решения и индивидуален подход към живота напоследък е изместил активността на младите хора от обществено – политическия живот към частния икономически сектор. Единствено последователни усилия от страна на местните и регионални власти за подкрепа на техните идеи, бизнеси, организации, чрез които да изкажат мнението си, биха могли да възвърнат интереса им. Когато местните и регионални власти подкрепят и насърчават младежкото участие, те допринасят за социалната интеграция на младите хора, за това те да се чувстват значими и техните идеи да бъдат чути.

Пълноценното развитие на младите хора, изграждането на активната им гражданска позиция и реализация, възможността да огласяват своите потребности и проблеми, както и да споделят своята готовност за ангажираност в процесите на вземане на решения, трябва да стане отговорност на всички заинтересовани институции. Подходът на местните и регионални власти във всички направления трябва да се основава на разкриване на нови възможности за всички млади хора, равен старт на младежите спрямо този на връстниците им от цяла Европа. Защото младите хора не са само нашето бъдеще, те са и нашето настояще.

Информацията, съдържаща се в това помагало е полезна за както за представителите на местните, така и на централните власти, с оглед планиране на политики в сферата на младежкото участие, изготвяне на проекти и програми по отделни аспекти и за различни секторни политики, за самите младежи и младежки организации, за НПО, представители на училища и университети.

II. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА МЛАДЕЖКОТО УЧАСТИЕ НА МЕЖДУНАРОДНО НИВО

Темата за участието на младежите в обществения живот е обект на целенасочени действия както на национално ниво, така и за повечето международни организации. В тази връзка ще бъде разгледана накратко дейността на основните международни организации (Съвета на Европа, Европейския съюз, ООН) по тези въпроси, а също и институции, програми, документи и инициативи, които са свързани и оказват отражение върху настоящото състояние на младежката политика в България.

• СЪВЕТ НА ЕВРОПА

Дейността на Съвета на Европа /СЕ/¹ в сферата на младежта се осъществява основно чрез програми. Основен орган на СЕ, който отговаря за изпълнение на политиката в областта на младежта е Европейски Управителен комитет за младежта. Той обхваща представители от министерства и агенции, отговарящи за политиката за младежта в страни-членки на СЕ. Този комитет дава възможност за сравняване на националните младежки политики, обмен на добри практики и разработване на документи и правни инструменти (например, Препоръка R (97) 3 за младежкото участие и бъдещето на гражданското общество или Конвенцията за транснационална доброволческа служба за млади хора). Комитетът също така организира Конференции на европейските министри, отговорни за въпросите на младежта.

Друг орган на СЕ в областта на младежта е Консултативният съвет по младежта – обхваща 30 представители на младежки неправителствени организации /НПО/ и мрежи. Чрез неговата дейност се осигурява възможност мнението на младежките НПО да бъде зачитано и младите хора да се включват в работата на СЕ. Съществува също така и Съвместен комитет, обхващащ представители на Управителния комитет за младежта и Консултативния съвет по младежта. Този комитет определя приоритетите в младежкия сектор, цели и бюджет. Друг орган – Програмен комитет за младежта (в състава му влизат по 8 члена от Управителния Комитет и Консултативния комитет) от своя страна създава, контролира и оценява програмите на Европейските младежки центрове и Европейската младежка фондация.

Към СЕ функционират и два европейски младежки центъра (в Страсбург и Будапеща). Те са постоянни структури, чрез които се осъществява младежката политика на СЕ.

Европейска младежка фондация - осъществява финансова помощ за европейските младежки дейности. Годишния бюджет на фондацията възлиза на около 3 млн. евро. Тя е силен инструмент за младежко сътрудничество, подкрепяйки дейности на младежки НПО, мрежи и инициативи (например, международни младежки срещи, кампании, изложби, публикации, аудио-визуални материали, уебсайтове и пилотни проекти). Фондацията също така осигурява безвъзмездна помощ за развитие и администриране на международни НПО и мрежи.

1 <http://www.coe.bg/?menu=council&submenu=111&itemid=1431>

От 1985 г. насам СЕ организира и провежда периодични Европейски конференции на министрите, отговорни за младежката политика.

Основната цел на конференциите е да се обменят виждания, да се координират националните младежки политики, да препоръчват съвместни дейности на европейско ниво особено в сферата на младежката мобилност, участие, информиране, консултиране и проучване.

Последната Европейска конференция е проведена в Киев, 10-11 октомври 2008 г. (с участието и на представител от България). На тази конференция е приета **Програма 2020 (AGENDA 2020)**, с която се определят приоритетите на СЕ в тази област. По отношение на приоритетно направление „права на човека и демокрация“ са включени дейности по насърчаване на младежкото участие в обществения живот: стимулиране на активното участие на младите хора в демократичните процеси и структури, подкрепяне на равните възможности за участие на младите хора във всички аспекти на всекидневния живот и др. Предвидени са също и дейности за интеграция и участие на младите хора при реализиране на отделни секторните политики.

• ООН – СВЕТОВНА ПРОГРАМА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА МЛАДЕЖТА

Тази програма² е приета от Общото събрание на ООН през 1995 г. Тя предвижда изграждане на политическа рамка и практически насоки за национални мерки като включва петнадесет младежки приоритетни области и съдържа предложения за действия. Всяка от тези приоритетни области има отношение към основните проблеми, цели и действия за тяхното постигане. Те отразяват и основните теми на Международната година на младежта (участие, развитие и мир). Една от 15-те приоритетни области е пълноценно и ефективно участие на младите хора в живота на обществото и вземането на решения.

На всеки 2 години ООН изготвя и публикува Световен доклад за младежта, а 12 август е определен за **Международен ден на младежта**.

• ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

Политиката за младежта е част от дейността и на Европейския съюз сравнително от скоро. През 1993 г. с договора от Маастрихт обхваща на политиките на ЕС се разшири и включи тази тема. На основание чл. 136 и чл. 137 от Договора от Амстердам през последните години Европейският съюз предприе значителни действия, ориентирани към **развитието на младите хора** в Европа. По време на Европейския съвет в Лисабон от 2000 г. Европейският съюз си постави целта да стане “най-конкурентноспособната и динамична, основана на знанието икономика в света, способна да има стабилно икономическо развитие с повече и по-добри работни места и по-голямо социално сближаване”. За изпълнение на Лисабонската стратегия през 2000 г. Европейският съвет одобри специална **Резолюция за социалното включване на младите хора**. През 2001 г. Европейската комисия публикува **Бяла книга „Нов тласък за европейската младеж“**, в която бяха идентифицирани четири приоритетни области – участие, информация, доброволчески дейности и по-добро разбиране и познаване на проблемите на младежта. През март 2005 г. Европейският съвет предложи **Европейски пакт за младежта** за подобряване на възможностите

за развитие на знанията, мобилността, заетостта и социалното включване на младите европейски граждани.

В областите на младежката политика като трудова заетост/социална интеграция, образование/обучение, съвместяване на професионалния и личния живот беше възприет откритият метод на координация.

Насърчаването на предприемачеството и иновациите по отношение на младите хора е част от **Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации за периода 2007—2013 г. и Европейската референтна рамка за ключовите умения**, в която е включена и културата. В **Здравната стратегия на ЕС (2008 - 2013 г.)**, утвърдена с резолюция на Съвета (2008/С 319), като приоритетно действие се посочва здравето на децата и младите хора. В своя **Декларация от 2008 г.** Европейският парламент поиска засилен многосекторен подход за предоставянето на възможности на младите хора. През 2009 г. Европейската комисия предложи нова стратегия на ЕС за политиката за младежта за новото десетилетие. Тя цели мобилизиране потенциала на младите хора, насочена е към създаване на повече възможности за младежта в областта на образованието и трудовата заетост, пълноценно участие на всички млади хора в обществения живот и насърчаване на взаимната солидарност между обществото и младите хора. Новата стратегия е многосекторна и включва както дългосрочни, така и краткосрочни действия в различните области. От 2009 г. е изготвен и първият европейски доклад за младежта, който съдържа информация в областта на младежта в страните-членки на ЕС.

III. НОРМАТИВНА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА НА МЛАДЕЖКАТА ПОЛИТИКА В БЪЛГАРИЯ

Със своя Декларация от 29 юли 1999 г. Народното събрание препоръча на органите на изпълнителната власт и на местното самоуправление да прилагат принципите на **Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите**³, приета от Конгреса на местните и регионалните власти на Съвета на Европа. В периода 2005 - 2009 г. общинските съвети на над 50 български общини потвърдиха съпричастността си към целите и принципите на Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите.

На 3 април 2002 г. в отговор на **Бялата книга – „Нов тласък за Европейската младеж (СОМ (2001) 681)**, публикувана от Европейската комисия, и на **Световната програма за действие за младежта, приета на Общото събрание на ООН (Резолюция А/RES/50/81)**, Народното събрание прие решение, с което задължи Министерския съвет да изготвя и внесе в парламента Годишен доклад за младежта.

Въз основа на Първия годишен доклад за младежта 2002 г. в България е приета **Стратегия за национална младежка политика 2003 - 2007 г.**

България е сред първите държави в Европа приели национален стратегически документ за младежката политика в широка консултация с младите хора. В изпълнение на Стратегията 2003 - 2007 г. Министерският съвет /МС/ одобри **Програми за младежки дейности 2004-2005 г. , 2006 - 2007 г. и 2008 - 2010 г.**⁴ и **Национална**

² <http://www.un.org/esa/socdev/unyin/index.html>

³ <http://www.coe.bg/?menu=council&submenu=111&itemid=1431>

⁴ <http://www.youthdep.bg/progs/progs.html>

програма „Младежки информационни-консултантски центрове” 2007-2010 г.⁵, както и за включване в програма „Младеж” (2000 - 2006 г.) и програма „Младежта в действие” (2007 - 2013 г.)⁶, съфинансирани от Европейския съюз.

От 2007 г. ДАМС е пълноправен участник в европейската мрежа за младежки изследвания и Европейския център за младежки политики, създадени в рамките на съвместната програма на Европейския съюз и Съвета на Европа „Партньорство”. През месец август 2009 г. ДАМС бе закрыта като нейната главна дирекция “Политика на младежта” премина към Министерството на образованието, младежта и науката. Дирекцията подпомага министъра на МОН при осъществяването на националната политика за младежта; разработва, осъществява и координира държавните програми за младежки дейности и контролира тяхното изпълнение; осъществява младежката политика по региони на министерството чрез служителите си, отговарящи за връзката с местните власти, неправителствените организации и други структури, осъществяващи младежки дейности и др.⁷

С изменението на **Закона за физическото възпитание и спорта** през 2005 г. бяха положени основите на законовата рамка на националната младежка политика. Приета беше Наредба за условия и реда за финансово подпомагане на младежки дейности и проекти на национално и регионално ниво. В отговор на Декларацията на **ТРЕТИЯ НАЦИОНАЛЕН ФОРУМ „БГ МЛАДЕЖ – 2007”**, по предложение на председателя на ДАМС, МС взе решение за присъединяване към Европейската конвенция за транснационална дългосрочната доброволческа служба за младежи. Годишните доклади за младежта за 2003, 2004, 2005, 2006 и 2007 г. се превърнаха в ефективен инструмент за преглед на състоянието на младежта, резултатите от изпълнението на Стратегията 2003-2007 г. и набелязване на дейности за постигане на стратегическите цели спрямо актуалните потребности на младите хора в България.

Разработен е и проект на **Национална стратегия за младежта (2009 - 2018 г.)**⁸, която е насочена към постигане на целите и изпълнение на мерките за развитие на младите хора, установени от Европейския съюз, чийто пълноправен член е Република България от 1 януари 2007г. Тя предлага решителни стъпки напред към ефективното прилагане на принципите на Европейска харта (ревизирана през 2003 г.). Съобразена е с препоръките на Съвета на Европа, формулирани в **Резолюция (2003) 7 на Комитета на Министрите за младежката политика, Препоръка 1585 (2002) на Парламентарната асамблея за младежките политики, Препоръка Rec(2006) 1 на Комитета на Министрите към държавите членки за ролята на националните младежки съвети в развитието на младежката политика, Препоръка 1437 (2000) на Парламентарната асамблея за неформалното образование.**

Изготвен е и проект на Закон за развитие на младежта, което представлява още една стъпка в посока възприемане на необходимостта от цялостна младежката политика в България, която да има дългосрочен характер. Проектът предвижда участие на младите хора в управлението и обществения живот на местно, областно

и национално ниво. Взаимодействието с младежите и включването им в процесите на формулиране на политики и вземане на решения относно младите хора е един от акцентите в проекта на закон. Друг важен момент е принципа на децентрализация на политиките за развитие на младежта. На местно ниво се предвижда разработване на общински планове за младежта. Регламентират се също и условията за функциониране на младежките съвети.

Понастоящем, на местно ниво много общини са изготвили, приели и изпълняват общински стратегии или планове за младите хора в съответната община.

Налице са редица добри практики за взаимодействие на младежите/младежките организации със структурите на местната власт.

Въпреки безспорните положителни страни на описаните по-горе мерки, за да бъде по-ефективна политиката за младежта в България, е необходимо последващи и целенасочени стъпки за осъществяване на цялостен, многосекторен, дългосрочен подход, както последователност и координиране на усилията на различни институции и заинтересовани страни.

IV. ЕВРОПЕЙСКА ХАРТА ЗА УЧАСТИЕТО НА МЛАДИТЕ ХОРА В ЖИВОТА НА ОБЩИНИТЕ И РЕГИОНИТЕ (РЕВИЗИРАНА ПРЕЗ 2003 Г.) И ДОБРИ ПРАКТИКИ НА ОБЩИНИТЕ ПО РАЗВИТИЕ НА СЕКТОРНИТЕ ПОЛИТИКИ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ИНСТРУМЕНТИ ЗА МЛАДЕЖКО УЧАСТИЕ

ЕВРОПЕЙСКА ХАРТА ЗА УЧАСТИЕТО НА МЛАДИТЕ ХОРА В ЖИВОТА НА ОБЩИНИТЕ И РЕГИОНИТЕ (РЕВИЗИРАНА ПРЕЗ 2003 Г.)

Активното участие на младите хора в решенията и действията на местно и регионално ниво е крайно необходимо в стремежа да се изгради по-демократично, всеобхватно и проспериращо общество. Участието в демократичния живот на всяко общество е повече от гласуване и кандидатиране за избори, въпреки че това са важни елементи. Участието и активното гражданство се изразява в това да имаш правото, средствата, пространството и възможността, а когато се налага и подкрепата, да участваш и влияеш в процеса на вземане на решенията и да се заемеш с действия и дейности, с които да допринесеш за изграждането на едно по-добро общество.

Местните и регионални власти, като власти най-близко до младите хора, имат много важна роля в насърчаването на младежкото участие. По този начин местните и регионални власти могат да бъдат сигурни, че младите хора не само ще чуват и учат за демокрацията и гражданството, а остава да ги практикуват. И все пак младежкото участие не е свързано само с възпитаването на активни граждани или изграждането на демокрация за бъдещето. За да бъде участието пълноценно за младите хора, е жизненоважно те да могат да влияят и оформят решения и действия, когато са млади, а не само на по-късен етап от живота им.

Когато местните и регионални власти подкрепят и насърчават младежкото участие, те допринасят и за социалната интеграция на младите хора, като им помагат да се справят не само с предизвикателствата и трудностите на младежта,

⁵ <http://www.youthdep.bg/progs/progs.html>

⁶ <http://www.youthdep.bg/progs/progs.html>

⁷ http://www.minedu.government.bg/opencms/opencms/left_menu/ministry/structure/ds_plm.html

⁸ <http://www.coe.bg/?menu=council&submenu=111&itemid=1431>

но и с предизвикателствата на едно съвременно общество, в което анонимността и индивидуализма често са доминиращи. Но, за да бъде младежкото участие в живота на общините и регионите успешно, трайно и пълноценно, е нужно повече от развитие или преструктуриране на политическите или административните системи. Всяка политика или дейност, създадена с цел насърчаване на младежкото участие трябва да осигури културна среда на зачитане на младите хора и също така трябва да вземе под внимание разнообразните нужди, условия и стремежи на младите хора. И трябва да включва някакъв елемент на развлечение и удоволствие.

ПРИНЦИПИ ЗА УЧАСТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩЕСТВЕНИЯ ЖИВОТ

1. Участието на младите хора в живота на общините и регионите трябва да е съставна част от една глобална политика за гражданско участие в обществения живот, описана в Препоръка Rec (2001) 19 на Комитета на министрите към страните членки за участието на гражданите в местния обществен живот.

2. Местните и регионални власти са убедени, че всички секторни политики трябва да имат младежко измерение. Затова те поемат задължението да се придържат към клаузите на тази харта и да прилагат различните форми на участие, които следват, като се консултират и си сътрудничат с младите хора и техните представители.

3. Принципите и различните форми на участие препоръчани в тази харта се отнасят за всички млади хора без изключение. За да се постигне това, трябва да бъде отделено специално внимание на насърчаването на участието в местния и регионален живот на млади хора в неравностойно положение и от етнически, национални, социални, сексуални, културни, религиозни и езикови малцинства.

V. СЕКТОРНИ ПОЛИТИКИ, ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, ДОБРИ ПРАКТИКИ

I.1. Политика за спорт, свободно време и асоциативен живот

„Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

ЧАСТ I СЕКТОРНИ ПОЛИТИКИ

4. Местните и регионални власти трябва да подкрепят организирани социокултурни дейности - ръководени от младежки асоциации и организации, младежки групи и обществени центрове, които заедно със семейството и училището или работата, са един от стълбовете на социалната сплотеност в общината или региона; те са идеален канал за младежко участие и провеждане на младежки политики в областите на спорта, културата, занаятите и

търговията, художествени и други форми на творчество и изразяване, както и в областта на социалната дейност.

5. За да развият местния и регионален сектор от младежки асоциации, местните и регионални власти трябва чрез подходящи мерки да предоставят своята подкрепа, най-вече на организации които обучават фасилитатори и лидери на младежки клубове и организации, както и на младежки работници, които имат важна роля в живота на местно и регионално ниво.

6. Местните и регионални власти трябва да подтикват асоциациите да насърчават активното участие на младите хора в техните органи.

ДОБРИ ПРАКТИКИ: МЕЖДУНАРОДЕН АРТ ЦЕНТЪР

► На 12.06.2003 г. Младежко културно движение „Кръг” и Общински съвет Кърджали подписват 10-годишен Договор за право на ползване на бившата сграда на рухналото основно училище в с. Дъждовница (2003-2013). „Кръг” я възстановява като Международен център за съвременно изкуство и резидентни програми, популярен под името Европейска културна младежка къща. От 2004 г. този център организира местни и европейски училища по изкуство и ежегодна международна културна програма „Арт хоризонти”, а от 2005 г. – е вдъхновител и организатор на вече станалия особено популярен ежегоден Фестивал на Терлика.

► В осъществените резидентни програми досега са участвали творци от САЩ, Израел, Япония, Унгария, Холандия, Турция, Гърция, Италия, Испания, Франция, България, Белгия, САЩ.

► През март 2008 г. „Кръг” регистрира филиал на територията на село Дъждовница – нова младежка структура, наречена „Европейска културна младежка къща”, която цели интегрирането на младежите от местните селски общности в процесите на културна регенерация.

Контакти за връзка:

Тел: +359 2 9719168

Е-мейл: krug@abv.bg

I.2. Политика за насърчаване на младежката заетост и борба с безработицата

Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

7. Икономическите и социални условия, в които живеят младите хора, оказват влияние на тяхното желание и възможност да участват в техните местни общности. Ако младите хора са безработни или живеят в бедност, е

по-малко вероятно те да имат желание, ресурси и социална подкрепа да бъдат активни граждани в местния и регионален живот. Безработните младежи най-вероятно са сред най-изолираните в обществото и затова местните и регионални власти трябва да разработват политики за насърчаване на инициативи, които намаляват младежката безработица.

8. Следователно местните и регионални власти трябва:

а) да разработват политики и програми съгласувани с младите хора (включително тези, които са безработни или има риск да останат без работа), местните работодатели, синдикатите, властите, отговорни за образованието, обучението и заетостта, и младежките организации, които да са насочени към причините за младежката безработица и да насърчават възможностите за заетост на младите хора;

б) да създадат местни центрове по заетостта, където да се предоставя експертна помощ и подкрепа на безработни млади хора, за да намерят пълноценна и стабилна работа. Безработните млади хора трябва да имат правото да участват в управлението на тази центрове, ако имат желание;

в) да подкрепят създаването на бизнеси, предприятия и кооперации от млади хора или групи от млади хора като предоставят финансова и друга подкрепа като помещения, оборудване, обучение и професионална консултация;

г) да насърчават експериментирането на млади хора със социалната икономика, местни инициативи за взаимопомощ или кооперации.

ОСНОВНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Очертават се няколко основни предизвикателства пред общините в работата им по отношение на справяне с безработицата сред младежите, а именно:

> В повечето случаи младите хора нямат практически и трудов опит по придобитата специалност след завършване на своето образование, а се включват директно на пазара на труда.

> Младите хора без опит ще са в неблагоприятно положение в условията на повишаване на предлагането на труд в контекста на световната финансова криза. Очаква се младежите с ниско образование и квалификация да са сред първите, засегнати от влошените икономически условия.

> Все още образователната система в България не осигурява адекватни знания по конкретни професионални умения на младите хора. Слабо са застъпени стажовете и практиките в реалния сектор, така необходими за плавното преминаване от учебната скамейка на пазара на труда.

> Относителният дял на млади хора на ръководни длъжности спрямо общия брой заети младежи е все още повече от три пъти по-нисък от средния за страната.

> Често младите хора изпитват липса на необходимата информация и контакти

за устройване на работа.

> Нежелание на работодателите да инвестират в обучението на младите работници и служители.

> Голяма част от младите хора са демотивирани преди всичко от предлаганото равнище на заплащане, както и от условията на работа.

> Младите хора се превръщат в потенциален ресурс на заетостта в сивата част на икономиката. Липсата на професионални умения и практика в реална среда принуждава завършилите средни професионални училища, но особено тези от общообразователните училища след завършване на образованието си да започнат “първата възможна работа”, най-често в сферата на търговията и услугите, без претенции за условията на труд.

> Все още е ниска производителността на труда и адаптивността на младите хора.

> Тенденция на ромизация на младежката безработица - докато останалите групи от младежа напускат тези категории, ромите остават и от година на година представляват все по-голям дял в тях. Особено тревожен е фактът, че почти половината от безработните млади роми на възраст между 21 и 35 години никога не са започвали работа. Голямата част от тях имат поне по едно дете. Сред тях започва да се оформя категорията „потомствени безработни” – „деца” на безработни родители, които вече са родители и чиито деца вероятно също ще са безработни.

> Младите хора смятат, че няма да получат необходимата помощ и информация от общините, в които живеят и не се обръщат към тях.

НАСОКИ ЗА РАБОТА ПО НАСЪРЧАВАНЕ НА МЛАДЕЖКАТА ЗАЕТОСТ

√ Разкриване на нови работни места и развитие на пазар на труда, стимулиращи включването и кариерното развитие на младите хора;

√ Развитие на младежкото предприемачество чрез създаване на по-устойчиви, по-конкурентноспособни и по-перспективни предприятия на млади хора;

√ Развитие на социалната икономика и активното включване на младежите в нея;

√ Успешното съвместяване на професионалния и личния живот на младите хора.

1. Подобряване на качеството на средното и висшето образование и неформалното обучение, като и насърчаване ученето през целия живот, в съответствие с потребностите на пазара на труда чрез:

√ осигуряване на чиракуване и стажуване;

√ насърчаване на работодателите да осигуряват възможности за повишаване на квалификацията на младите работници и служители;

√ засилване на ефективността на връзките между образователните и обучителните институции и бизнеса за улесняване на прехода от училище към заетост;

√ насърчаване на изследователския интерес на учениците и студентите;

√ осигуряване на достъп до професионално образование и обучение на

младежи в неравностойно положение - младежи със специални образователни потребности, младежи представители на уязвими групи – етнически малцинства, сираци, отпаднали от образователната система;

- √ улесняване на достъпа до висше образование чрез доразвиване на механизмите на студентско подпомагане и кредитиране, на съществуващата система за предоставяне на студентски стипендии;
- √ насърчаване сътрудничеството и възможностите за срещи между работодателите, професионалните училища, обучителните центрове и академичната общност;

2. Разширяване на достъпа на младите хора до посреднически услуги за намиране на работа чрез информиране и консултиране относно възможностите за мотивационно и квалификационно обучение, изготвяне на индивидуални планове за действие, както и насочване към подходящи свободни работни места в т.ч. по програми и мерки за заетост и обучение;

3. Разширяване на достъпа до услуги за професионално ориентиране, чрез което ще се осигури подкрепа за младите хора за решаване на проблеми, свързани с избора на професия или на професионално развитие с оглед на индивидуалните качества на лицето и връзката между тези качества и възможностите за заетост;

4. Предоставяне на групово мотивационно обучение и индивидуален пакет от услуги за мотивиране и насърчаване на трудовата реализация на безработни и обезкуражените млади хора;

5. Осигуряване на възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили основно, средно или висше образование, с цел улесняване на прехода между образование и заетост;

6. Насочване на публичната подкрепа, вкл. достъп до финансиране и данъчни облекчения, за предприятия, обвързани с осигуряване на работни места за младежи, особено в малките населени места и селските райони.

7. Създаване на благоприятна среда за професионална реализация и кариерно развитие на младите български специалисти в държавната и общинската администрация и чрез:

- √ Създаване на възможности за стажове в държавната и общинската администрация на студенти от държавни и частни университети в България и в чужбина;

- √ Организиране на централизирани конкурси за младши експерти в държавната администрация като модерна практика за прозрачно и ефективно привличане на млади хора за работа в държавните институции.

8. Стимулиране на участието на работодатели в подкрепа на професионалната интеграция на младите хора и на повишаване производителността и адаптивността на зетите млади хора, като:

- √ Предлагат обучение на работното място и интегрирано обучение;

- √ Разработват стратегии за управление на човешките ресурси, със специални мерки за младите работници и служители

- √ Въвеждат нови и иновативни модели за организация на труда в предприятията

- √ Насърчават и подпомагат териториалната мобилност на младите хора - наемане на хора от различни региони, стимули за работодателите, свързани с осигуряване на транспорт до работното място и др. ;

- √ Насърчават и подпомагат професионалната мобилност на младите хора - индивидуални планове за кариера, ротация на работното място, преквалификация и др.;

9. Оборудване и адаптиране на работни места за младежи с увреждания;

10. Създаване на нови работни места в сектора на социалната икономика и насърчаване на доброволчески и общностни инициативи, генериращи заетост за младежи от уязвимите групи;

11. Подкрепа за създаване на социални предприятия чрез предоставяне на стартов капитал, обвързан с осигуряване на работни места за младежи в риск.

НАСОКИ ЗА РАБОТА ПО НАСЪРЧАВАНЕ НА МЛАДЕЖКОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

1. Предоставянето на цялостна и целенасочена помощ (достъп до финансиране, финансов лизинг, обучение, бизнес консултиране и др.) за предприемчиви млади хора до 29 години с жизнеспособни и перспективни бизнес идеи при стартирането и развитието на собствен бизнес чрез самонаемане, създаване на семейна фирма или разкриване на малко предприятие.

2. Настоящност на новосъздадени фирми на млади хора за разработване на дейността на фирмата, позициониране на пазара, създаване на контакти с партньори на местно, национално и международно ниво, съдействие при намиране на доставчици и подизпълнители, маркетинг и реклама, улесняване взаимодействието с местните власти и служби, финансиращите институции и др.

3. Насърчаване на млади хора с изключителни постижения в областта на иновациите и промоциране на техните успехи.

4. Подпомагане на млади хора със съответно образование и иновативни бизнес идеи да започнат собствен високотехнологичен бизнес, като им се представи безвъзмездна финансова помощ за създаване на технологични фирми.

5. Развитие на мрежата от JOBS Бизнес центрове да предлагат услуги за целенасочена подкрепа на млади предприемачи по модела на проект JOBS

6. Подкрепа на специализирани предприятия и кооперации на младежи в риск - младежи с увреждания и други младежи в социален риск (лица на социално подпомагане, представители на уязвими етнически малцинства, лица, напускащи специализирани институции за предоставяне на социални услуги, лица, страдащи от различни зависимости, бивши затворници и други), представители на различни общности, заети в социалните предприятия, кооперациите и специализираните предприятия;

7. Промоция на социалното предприемачество сред младите хора.

НАСОКИ ЗА РАБОТА ПО ПО-ДОБРО СЪВМЕСТЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИЯ И ЛИЧНИЯ ЖИВОТ НА МЛАДИТЕ ХОРА

1. Развитието на гъвкави форми на заетост на младите хора - споделяне на едно работно място, работа на непълно работно време, ротация на работното място, работа на плаващо работно време, насърчаване на дистанционната работа и др.;
2. Увеличаване на броя на местата в детските ясли и градини и възможностите за дневни грижа за децата през работното време на родителите;
3. Осигуряване на организиран превоз на учениците в основните и средните училища от дома до училището и обратно;
4. Промоция на баланса между професионалния и личния живот;

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

Възможност за стажуване на младите хора в общините, за да придобият опит и получат старт в кариерата си.

Община Чепеларе

Проектът, който провежда общината за трета поредна година „Мениджър за един ден” позволява на младежите да работят един ден на мястото на „Кмет”, „Заместник Кмет”, „Директор Дирекция” и да придобият реална представа за решенията и отговорностите, с които се характеризират тези позиции, както и да добият краткотраен практически опит.

Контакти за връзка:

Тел:03051/2004

Е-мейл:mail@chepelare.bg

Община Белослав

Идеята за въвеждането на младите хора в системата на държавната администрация бе породена след включването на Община Белослав в проекта на МДААР “Мениджър за един ден в държавната администрация”. Ръководството на общината приема млади хора и ги назначава по Младежката програма в отдели и звена на администрацията, като основната им работа е свързана с професионалното им обучение с цел придобиване на нови знания и умения.

За периода на действие на програмата м. юли - м. август в Общинска администрация Белослав са наети младеж на 18 г., ученик в МГ “Д-р П. Берон”, специалност “Информатика”, и девойка на 17 г., ученичка в ПГ по строителство “В. Левски”, специалност “Строителство и архитектура”, които работят в Отдел “АПИО” като помощник на гл. експерт “ИО” и в Дирекция “ОСАБ” като сътрудник на строителните техници и гл. архитект.

Младите хора се справят отлично с поставените им задачи-участват

в разработването на проекти със свои идеи. Младежът разработва нов web дизайн за интернет страницата на общината, с нови рубрики и възможности за контакт с гражданите, за подаване на жалби, информация, сигнали и др.

Младите хора получават нови знания, усвояват нови умения, придобиват ясна представа за работата в общинска администрация, придобиват психологическа пригодност за работа, умения за работа в екип, както и умения, свързани с работа с граждани, комуникационна компетентност, умения, свързани с познаването и използването на нормативни документи. Успяват да развият управленски умения и да се подготвят за бъдещата си професионална реализация.

Контакти за връзка:

Тел:05112/2554

Е-мейл:obstinabelislav@abv.bg

Община Стралджа

Община Стралджа отбелязва Деня на държавната служба - 23 юни с Ден на младежкото самоуправление. Десет младежи от СОУ “Яворов” заемат местата на кмета, неговите заместници, директорите на дирекции и началниците на отдели и за един ден са управляващи. Като такива имат възможността да се докоснат до трудната и отговорна работа на общинарите, да зададат въпросите си и да вземат решения.

Контакти за връзка:

Тел: 047612500

Е-мейл:straldjainf@yahoo.com

I.3. Политика за градоустройство, жилища и транспорт

„Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

9. Заедно с представители на младежките организации, местните и регионални власти трябва да създадат условия за развитието на политиката за градската среда, основана на по-интегрирана, не толкова фрагментарна среда на живот, която благоприятства за общественото взаимодействие и развитието на висококачествени обществени територии.

10. Местните и регионални власти трябва да провеждат политика за жилищата и градската среда, която директно въвлеча младите хора в консултативни тела, които включват избрани представители на местно или регионално ниво, хора, отговорни за взимане на решения свързани с икономиката, лидери на асоциации и архитекти. Тяхната цел е:

а) да съставят програми за по-хармонична среда, която благоприятства личностната реализация и развитието на сплотеност между поколенията;

б) да провежда съгласувана политика за градската среда, която се съобразява със социалните и межкултурни обстоятелства при изготвянето на програми за жилищно строителство и/или жилищна реставрация;

11. В близко сътрудничество с младежки организации, арендаторски и/или потребителски организации, социални жилищни агенции и социални работници, местните и регионални власти трябва да подпомагат развитието или да развиват в рамките на съществуващите социални структури:

а) местни информационни услуги за жилища за млади хора;

б) местни планове (напр. ниски заеми, системи за гаранция на наема), които да улесняват достъпа на младите хора до жилища.

12. Мобилността на младите хора е възможна чрез лесен достъп до обществения транспорт, на който те са главни потребители. Мобилността е крайно необходима за участието в обществения живот и пълноценното гражданство.

13. Следователно младите хора трябва да са въввлечени в организацията на обществения транспорт, както на местно, така и на регионално ниво. Специално пригодени цени трябва да дават възможност и на младите хора в най-неравностойно положение да пътуват.

14. В селските райони мобилността и транспорта са от първа необходимост за качеството на живот, а не само условие за улесняване на участието. Следователно местните и регионални власти трябва да подкрепят инициативи за транспорт в селските райони, който имат за цел да предоставят транспортни услуги (обществени или частни, индивидуални или групови) и да увеличат мобилността в селските райони на групи като млади хора, които в момента са изключени, поради липса на транспортни средства.

НАСОКИ ЗА РАБОТА ПО ГРАДОУСТРОЙСТВО, ЖИЛИЩА И ТРАНСПОРТ:

√ Създаване на условия за младите семейства да поемат разходите по закупуване или наем на самостоятелно жилище;

√ Насърчаване и подпомагане на публично-частни партньорства за осигуряване на достъпни жилища за младите семейства.

1. Приоритетно настаняване на млади семейства в общински и държавни жилища при преференциални условия;

2. Изграждане на достъпни жилища за млади семейства чрез публично-частни партньорства;

3. Данъчни облекчения за млади семейства при изплащането на жилищни кредити;

4. Данъчни облекчения за млади семейства за изплатения наем за жилище;

5. Финансови помощи за млади семейства в неравностойно положение за поемане на разходите за наем на самостоятелно жилище.

I.4. Образователна и квалификационна политика, насърчаваща младежко участие

„Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

15. Училището е институция, в която младите хора не само прекарват значителна част от живота си и където следват програма за формално обучение то също така е място, където се формират много от техните възгледи и перспективи за живота. Важно е младите хора да се обучават в ангажираност и демокрация още в училище и в курсовете по демокрация, участие и гражданство да са достъпни и добре осигурени. Но освен това училището трябва да бъде място, където младите хора изпитват демокрацията в действие и където тяхното участие във взимането на решения е подкрепено, насърчавано и смятано за ефективно. Следователно:

а) местните и регионални власти трябва активно да насърчават участието на младите хора в живота на училищата. Те трябва да предоставят финансова и други видове подкрепа като помещения за срещи, за да дадат възможност да младите хора да създадат демократични образователни асоциации. Тези асоциации трябва да бъдат независими и самоуправляващи се и, ако искат, трябва да имат право да участват в решенията, свързани с управлението на училището, в партньорство с учителите и училищните власти.

б) там, където местните и регионални власти са отговорни за учебните планове, те трябва да се консултират периодично с учениците и ученическите съвети във връзка с учебните планове и тяхното развитие. Те също така трябва да осигурят включването на гражданското и политическо образование в учебните планове, като му отредят нужния акцент и ресурси в образователната програма на всички ученици.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

Община Плевен

“Общински програми в сферата на гражданското образование, реда и сигурността в училище” – разработва се съвместно със Сдружение “Център Отворено образование”;

“Обогатяване на училищната библиотека на Държавна финансова-стопанска гимназия “Интелект” – съвместно с ДФСГ “Интелект”;

“Знания без граници” – за подпомагане обучението на ученици със специални образователни потребности;

Контакти за връзка:

Тел:+359 64 800 700

Е-мейл: mayor@pleven.bg

Община Габрово

Ученически младежки съвет - Габрово е организация на млади хора представляващи всички учебни заведения на територията на община Габрово. Дейността му е насочена в две направления:

- предаване на информация към и от учениците в града
- инициране и организиране на събития

Съвместните проекти и инициативи с община Габрово са насочени към организирането на свободното от учебни занятия време и придобиването на социални умения. По конкретно младите хора се занимават с театър, художествени дейности и организирането на обучителни и информационни кампании. Ролята на младите е както да дават идеи и предложения, така и да се включват в процеса на организиране на конкретни събития.

Контакти за връзка:

Тел:+359 2 66 818 303

Е-мейл: secretar@gabrovo.bg

1.5. Политика за мобилност и обмени

„Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

16. Местните и регионални власти трябва да подкрепят тези асоциации или групи, които подпомагат мобилността на младите хора (младежки работници, ученици или доброволци) чрез политики за обмен и да развият мрежови политики и съзнание за европейско гражданство.

17. Местните и регионални власти трябва да насърчават младите хора, техните организации и техните училища да участват активно в международни дейности за побратимяване, всякакви видове обмени и европейски мрежи. Тези власти трябва да са готови да им предоставят финансова подкрепа, за да подпомогнат изучаването на чужди езици и межкултурните обмени, както и обмени на опит.

18. Те трябва да включват млади хора и/или техни представители в комитетите по побратимяване и други органи отговорни за осъществяването на тези обмени.

НАСОКИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА МОБИЛНОСТТА НА МЛАДИТЕ ХОРА

1. Насърчаване и подпомагане на мобилността на младите хора в Европа - обучаемите, доброволците, работещите и техните семейства;
2. Насърчаване и подпомагане на опознаването на отделните етнически общности и техните култури за изграждане на толерантност, разбирателство и взаимодействие между общностите;
3. Популяризиране на европейското сътрудничество в областта на младежката

сфера;

4. Насърчаване и подпомагане на приобщаването на младите хора към Европейското гражданство и изучаването на европейски езици и култури;

5. Изграждане на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

Стратегии и участие при разработването на местни политики в „Кръг” Младежкото културно движение КРЪГ е член на Обществения съвет по култура на Община Кърджали и е партньор на Общината при разработване на местните политики за изкуство и култура.

► Екипът работи с партньорски организации от Гърция, Турция, Италия, Франция Холандия, Испания, Египет, както и с творци от цял свят по развитие на културни индустрии в местните политики.

► С Решение на Общински съвет - Кърджали от 13 март 2007 г. КРЪГ става съучредител на Сдружение “Хоризонти 07” в партньорство с Община Кърджали за развитие на селските кметства.

► КРЪГ е член на мрежата за изкуство Artfactories - International Resource Platform for Independent Cultural Spaces и на Anna Lindh Euro-Mediterranean Foundation.

Контакти за връзка:

Тел:+359 2 971 9168

Е-мейл: krug@abv.bg

Младежки Българо-Белгийски Културен Фестивал – „3 2 1 – 3 дни 2 култури на 1 място” - СНЦ „Младежка инициатива за Средногорието” Основната цел на проекта е осъществяване на културен обмен между млади хора от България и Белгия, чрез музикални и културни прояви в рамките на три дни.

Защо Младежки Българо-Белгийски Фестивал?

- Младежки – защото младите хора са тези, които носят в себе си новаторски дух и отворено към света съзнание.

- Българо-Белгийски – Пет белгийски групи идват в България, за да се срещнат и да предизвикат на сцената пет български групи; единственият съдия е публиката;

- Културен – Три дни две култури се срещат на едно място, за да се опознаят чрез музиката, която правят младите хора от две далечни страни с общо европейско бъдеще; между музикалните представления белгийските музиканти могат да разгледат забележителности в околността;

- Фестивал – Двете култури просто заслужават да бъдат повод за провеждането на един фестивал. Този проект е насочен към всички млади

хора в Средногорието, а и не само, защото музиката като универсален език е един от начините да рушим граници и да създаваме на тяхно място връзки между хората.

Основен партньор на младежката организация е „Кумерио Мед“ АД – един от лидерите в цветната металургия в Европа. „Една компания готова да подкрепи благородни инициативи, ползата от които няма материален израз, но е не по-малко ценна от една асфалтирана улица, дори напротив много по-ценна е, защото ни обогатява като хора.“, споделят младежите. Партньор за техническото обезпечаване на фестивала е НПО „Сдружени пловдивски творци“, както и Общините Пирдоп и Златица. Като медии-партньори са привлечени един местен вестник „Регион“, местни радиа и електронни медии.

По време на трите дни, през които е проведен фестивала на две сцени на открито, публиката има възможност да се наслади на виртуозни музикални и танцови изпълнения на повече от 80 артисти.

Младите хора от Средногорието се докосват до една нова култура и чуват една истинска музика - поднесена от сърце и достигаща до сърцата. Белгийските младежи пък се докосват до красотата на съхранения възрожденски град Копривщица и се запознават с богатата българска история.

„В района на Средногорието досега не е бил реализиран толкова мащабен проект с международно участие. Подобен род проекти са необходими във всяка една точка на България.“, споделят младежите.

Контакти за връзка:
Тел:+359 889 121 544
Е-мейл: office@youth-srednogorie.org

I.6 Здравна политика

„Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите“

19. С цел подкрепа на инициирането и осъществяването на проекти, които са породени от млади хора и подкрепят, както развитието на идеята за цялостното здраве, така и динамиката на обществения живот, местните и регионални власти трябва да създадат и утвърдят институционален апарат за консултация между младежките организации, избраните представители и всички обществени и професионални групи ангажирани със социалните грижи и здравеопазването.

20. Изправени пред опустошителното действие на злоупотребата с тютюн, алкохол и наркотици сред младите хора, местните и регионални власти трябва да въведат, развият или популяризират, заедно с представители на младежки организации и здравни служители, местни информационни политики и места, където младите хора, засегнати от тези проблеми, могат да

получат съвети, както и политики за специално обучение за млади социални работници и за доброволци и лидери на организации прилагачи стратегии за превенция и рехабилитация на засегнатите млади хора.

21. Предвид растящото разпространение на болестите, предавани по полов път, местните и регионални власти трябва да засилят информационните кампании и превантивните мерки насочени към младите хора и по този начин да внедрят в общността дух на солидарност пораждащ обществени връзки, в които моралното осъждане и разделението нямат място. Младите хора, представителите на местните младежки организации и здравните служители трябва да бъдат директно въввлечени в изработването и прилагането на тези информационни програми и дейни програми за действие.

Насоки за развитие

1. Насърчаване и подпомагане сътрудничеството между младежките работници, здравните специалисти, младежките и спортните организации за утвърждаване на здравословен начин живот сред младите хора;

2. Осигуряване на ефективно прилагане сред младите хора на Насоките на ЕС за физическата дейност, особено сред младежите с увреждания;

3. Създаване на възможности за обучение на младежки работници и младежки лидери по въпросите на здравето, спорта и физическата активност;

4. Разработване и разпространение на здравна информация, съобразена с нуждите на младите хора чрез мобилизиране младежките информационни мрежи;

5. Насърчаване на здравната просвета в училищата, читалища, младежките средища, спортните и младежки организации.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

“Община Плевен – устойчив партньор в изпълнение на Националната програма за превенция на ХИВ/СПИН” – съвместно с читалище “ЛИК”;

Контакти за връзка:
Тел:+359 2 64 800 700
Е-мейл: mayor@yahoo.com

„Община Добрич – участие в Национални и общински кампании по превенция на наркомании, ХИВ/СПИН, насилие и трафик на хора, агресия, безопасност на движение, опазване на околната среда и др.”

Проект “Младежка инициатива за здраве” към ДАМС, Община Силистра – партньор;

Проект “Шанс за здраве” по ПМД 2008-2010 към ДАМС, Община Силистра – партньор;

Проект “Здравословно хранене и спорт” по ПМД 2008-2010 към ДАМС, Община Силистра – партньор;

Контакти за връзка:
Тел:+359 58 601 203
Е-мейл: dobrich@dobrich.bg

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

ПРОЕКТ “ШАНС ЗА ЗДРАВЕ”

Водеща организация: СНЦ “Шанс - Силистра”

Партньори: Община Силистра, Регионален инспекторат по образованието

Основната цел на проекта е формиране на умения за водене на здравословен начин на живот и стимулиране на младите хора за отговорност към собственото им здраве, чрез неформално образование и ангажиране на свободното им време.

Дейности: Идеята на проекта е формиране на знания и умения у младите хора за здравословен начин на живот, чрез методите на неформалното образование и осигуряване алтернативна заетост на свободното им време. Преки ползватели са 50 младежи от 5 младежки организации. Косвени ползватели са ученици от 14 училища и младежи от община Силистра. Съвместната подготовка и провеждане на обученията, еко-акцията и конкурсите насърча младите хора да участват в обществения живот, развива умения за сътрудничество и ангажира свободното им време. Подготовката и издаването на здравните материали ги стимулира да търсят и четат повече здравна информация, да я подготвят и представят в достъпен и интересен вид. Помагалото “Здраве за нас” удовлетворява потребността на ученици, учители и родители от актуална информация, намира приложение в здравното образование в и извън училище. Мултимедийните презентации представят информацията по интересен и достъпен начин. Кампаниите популяризират идеите на проекта, ангажират много млади хора, стимулират партньорството между младежките организации, общинските и държавни институции за съвместна работа при осъществяването на здравната политика в общината.

Очаквани резултати:

- Формиране на знания и умения за здравословен начин на живот;
- Участие на младите в обществения живот, отговорност и заемане на гражданска позиция;
- Участие в процесите на вземане на решения;

- Придобити умения за работа в екип;
- Подготвени материали със здравна информация;
- Обучени млади хора за работа по метода “От връстници за връстници”;
- Подобряване на партньорските взаимоотношения между младежките организации, неправителствения сектор и институциите.

Контакти за връзка:
Тел:+359 86 816 240
Е-мейл: silistra@silistra.bg

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

ПРОЕКТ “ЕВРОПА Е ЗА ВСИЧКИ – МЛАДИ, ТЪРСЕЩИ, РАЗЛИЧНИ”

Ученически младежки съвет

Община Габрово

Целта на проекта е да се даде възможност на младите хора, включени в него чрез изкуството да изразят своята гражданска позиция и отношението си към проблема с употребата на наркотици.

Втората по-специфична цел е и да се окаже въздействие на младите хора с експериментална употреба на леки наркотични вещества, включени в спектакъла да изберат здравословни алтернативи за прекарване на свободното време.

Описаната инициатива използва комбинация от методи на приложната психология и театралното изкуство. Това е първата за габровска област подобна инициатива. Вторият новаторски елемент, е че младите хора участници в спектакъла са основната движеща сила в инициативата, което според „Стълбицата” на Харт е постигане на оптимален начин за работа с млади хора. Всичко това разбира се е резултат от постоянна и методична работа с представителите на театралната работилница към Ученически младежки съвет – Габрово.

Изграденият екипен капацитет е с възможност за в бъдеще да реализира и други подобни инициативи. Към момента има заявка от външна организация за разработването на подобен спектакъл, който да бъде представен на национално ниво.

1. В резултат на реализираната инициатива четирима от участниците с рисков поведение са прекратили употребата на наркотични вещества, както и са преминали към редовно посещение на учебните занимания.

2. По проекта са реализирани 4 изпълнения на спектакъла „Бягство от реалността” в градовете Габрово, Севлиево, Трявна и Дряново. Подготвен е и филм включващ работният процес и самият спектакъл.

Контакти за връзка:

Тел:+359 66 818 303 804

Е-мейл: secretar@gabrovo.bg

I.7. Политика за равнопоставеност между половете

“Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

22. Като част от политиките за създаване на оптимални условия за равно участие на жени и мъже в местните и регионални дела, местните и регионални власти трябва да предприемат действия за подпомагане на достъпа на младите мъже и жени до отговорни длъжности в професионалния живот, асоциациите, политиката и местните и регионални власти.

23. В рамките на правомощията им, местните и регионални власти трябва да провеждат, от периода на ранното детство, образователна политика на равнопоставеност между жените и мъжете.

24. За да провеждат политика на равнопоставеност между жените и мъжете, и регионални власти трябва;

а) да съставят средносрочен план с цел елиминиране на неравенствата между младите мъже и младите жени;

б) да приложат и дадат оценка на мерки, които насърчават равноправните възможности за момичетата и младите жени.

25. За да постигнат тази цел, тези политики трябва по-специално да дадат възможност на момичетата и младите жени:

а) да получават конкретна информация за обучителни курсове за професионална квалификация;

б) да усвояват професионални умения чрез отпускане на помощи и учебни курсове по професии, включително тези, което по принцип са заемани от мъже;

в) да бъдат обучени в управлението на обществените дела като им се поверяват отговорности на най-високо ниво, на базата на квота, места определени за жени;

г) да се въведат финансови мерки за социални услуги, които помагат на момичетата и младите жени.

ДИСКРИМИНАЦИЯТА НА ОСНОВАНИЕ НА ПОЛА си остава често срещано явление в много сфери на живота по целия свят. Това е така, независимо от наблюдавания значителен напредък в областта на равнопоставеността на половете през последните десетилетия. Естеството и размера на дискриминацията са най-различни в отделните страни и региони. Но еднаквите ѝ прояви са стряскащи. В нито един регион от развиващите се страни не съществува равенство на жените и мъжете, нито по отношение на равенството пред закона, нито на социалните и икономически права.

В своята пътна карта за равнопоставеност между жените и мъжете (2006-2010) Европейската комисия откроява като основни приоритети икономическата независимост и съвместяването на работата, личния и семейния живот.

Неравнопоставеността е широко разпространена в областта на вземане на решения, достъпа до и управлението на ресурсите, в икономическите възможности, равното заплащане, във властта и политическата гласност. Жените и момичетата са най-широко и най-пряко засегнати от това неравенство, но неговите последици се разпростират и върху цялото общество, като в крайна сметка те имат отрицателно въздействие върху всички. Поради тези причини, равенството на половете е основен проблем на развитието – цел на самото развитие и негово право. То укрепва способността на страните да се развиват, да намалят бедността и да бъдат управлявани ефективно. Ето защо насърчаването на равенството на половете е важна част от стратегията на развитието на един регион, която цели да даде възможност на всички хора – жени и мъже да се справят с бедността и да подобрят стандарта си на живот.

Необходимо е създаване на институционални механизми на местно ниво:

- Общински специалисти (експерти) по равнопоставеността
- Обществени съвети
- Местни комитети за борба с трафика на жени (в засегнатите общини)
- Общински омбудсман

1: Реформиране на институциите така, че да осигурят равни права и равни възможности за жените и мъжете.

- Реформирането на юридическите и икономически институции е необходимо, за да се създаде основа за равни права и равни възможности за мъжете и жените. Тъй като законите в много страни продължават да предоставят неравни права на жените и мъжете, са необходими законодателни реформи, особено в областта на семейното право, защитата срещу насилие, правото на собственост върху земя и правото на труд, и политическите права.

2: Насърчаване на икономическото развитие, с цел да се укрепват инициативите за равноправно ползване на ресурсите и равноправно участие в създаването и потреблението им.

- Повишаването на доходите и намаляването на нивото на бедността водят до намаляване на големите разлики между двата пола в образованието, здравния статус и изхранването. По-високата производителност и създаването на нови работни места също намалява неравнопоставеността в областта на наемния труд. Инвестирането в основни инфраструктури като водоснабдяването, енергоснабдяването и транспорта

също помага за намаляване на половите диспропорции в натоварването с домакинска работа.

3: Въвеждане на позитивните насърчителни мерки за премахване на съществуващото неравноправие в управлението на ресурсите и политическата гласност.

- Тъй като институционалните реформи и икономическото развитие може да са недостатъчни или не достатъчно бързи, са необходими позитивни, насърчителни мерки за да се превъзмогне продължаващата неравнопоставеност в краткосрочна и средносрочна перспектива.

I.8 Специфична политика за селските райони

“Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

26. Местните и регионални власти трябва да вземат под внимание различните нужди на младите хора в селските райони, когато разработват или утвърждават действия и дейности за насърчаване на младежкото участие. Следователно те трябва:

а) да осигурят провеждане на образователна, трудова, жилищна, транспортна и други секторни политики, които отразяват и са насочени към специалните нужди на младите хора, живеещи в селските райони. Тези политики трябва да помагат на младите хора, които искат да живеят в селски райони, да останат там. Младите хора, които живеят в селските райони, не трябва да търпят или очакват по-ниско ниво на социални услуги и грижи от тези, които живеят в градските райони;

б) да предоставят финансова и друга помощ на младежки организации и други обществени организации, активни в селските райони. Тези организации могат да стимулират обществения и културен живот в селските общности и могат да бъдат важна отправна точка за младите хора към обществото. Младежките и други обществени организации не само играят важна роля в насърчаването на младежкото участие; те също така могат да подобрят качеството на живот и да се борят с проблеми като селската изолация.

НАСОКИ ЗА РАБОТА ПО ПОЛИТИКА ЗА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ:

√ Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение, информация и консултантски услуги на младите хора в малките населени места и селските райони;

√ Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местното развитие;

√ Повишаване на икономическата активност и създаване възможности за професионална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони.

1. Разширяване на мрежата на МИКЦ от областните центрове към общинските центрове, както и отваряне на изнесени информационни, обучителни и консултантски офиси в малките населени места и селските райони;

2. Насърчаване и подпомагане на читалищата като средища за информация, неформално обучение, културно и гражданско участие в малките населени места и селските райони;

3. Електронно приобщаване на младите хора в малките населени места и селските райони;

4. Въвеждане на мобилни форми на младежка и социална работа за младите хора от малките населени места, от отдалечените и труднодостъпни райони;

5. Насърчаване на участието на младите хора и младежките организации в местните инициативни групи;

6. Подпомагане на стопанства на млади фермери;

7. Подпомагане на земеделски инициативи на младежите и техните организации в малките населени места и селските райони;

8. Насърчаване и създаване на микропредприятия и малки предприятия от млади хора за повишаване на заетостта в малките населени места и селските райони.

I.9 Политика за достъп до културата

“Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

27. Изкуството и културата съществуват във форми, които са и многообразни и същевременно постоянно изменящи се, в зависимост от вкусове, места и периоди. Въпреки това, те са част от миналото, настоящето и бъдещото лично и колективно наследство, към което допринасят поколение след поколение. Те са в известен смисъл отражението на всяко общество. Младите хора, чрез техния опит в културата и капацитета им за инициативност, изследване и иновация, изграждат и играят роля в тези културни развития. Следователно е важно да се даде достъп на младите хора до културата във всичките им форми и да се подкрепят и популяризират техните възможности за творческа дейност, включително и в нови области.

28. Следователно, местните и регионални власти трябва да приемат, заедно с младите хора и техните организации, политики изградени така, че да дадат възможност на младите хора да станат действащи лица в културата, чрез достъп до знания, практикуване на културни дейности и творческа работа по места и като използват методи създадени за тази цел.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

От съвместните проекти на община Кърджали и младежко културно движение КРЪГ

КРЪГ е младежко културно движение (Артдвижение Кръг), съставено от няколко структури. Първата възниква през 1998 г. в гр. Кърджали под името „Арт Лаборатория“ с постоянно обновяващ се състав от млади участници в календара от разнообразни артистични прояви и през 2001 г. в КОС я регистрира като НПО (Фондация в обществена полза). В момента филиал на организацията работи на територията на кметство Дъждовница и развива специализирани дейности, свързани с участие на младежи в културната регенерация на селата на територията на община Кърджали (в т.ч. международни прояви, национални арт училища и др.). Трето звено на ФМЦ КРЪГ е специализирано в издаване на националното младежко литературно списание „Кръг“ (от пролетта на 1998 г. – общо 27 броя досега), като поддържа и специална поредица от дебютни книги на млади автори и преводачи от страната (88 издания досега).

АРТГАЛЕРИЯ

На 28.02.2002 г. КРЪГ и община Кърджали сключват 5-годишен Договор за съвместна дейност в областта на културата и изкуството (подновен за периода 2007-2013 г.), по силата на който „Кръг“ извършва ремонт на Общинската Артгалерия (96 кв.м) и я превръща в Галерия за съвременно изкуство и културни политики.

КУЛТУРНА ПРОГРАМА

От 2004 г. досега КРЪГ е партньор на Община Кърджали в различни проекти, свързани с развитие на културен туризъм, културни изследвания, рекламни стратегии и международни програми с участие на местните селски общности.

Фондация „Младежки център - Кръг“ взема дейно участие в културната програма на общината. Съвместно с общината за седмицата на града, през месец октомври бяха проведени Дни на межкултурния диалог Кърджали' 08, които включват различни мероприятия като Детски регионален проект за представяне на културното многообразие на Кърджали; Откриване на Алея на културите в Градската градина; Изложба „Мултикултурният град“ и др.

През 2008 г. екипът на „Кръг“ съвместно с Община Кърджали стартира ежегодни Празници на межкултурния диалог за проучване, промоция и маркиране на мултикултурната памет в гр. Кърджали, свързани с историческото присъствие на евреи, арменци, гърци, турци, българи и роми в града.

Контакти за връзка:
Тел:+359 2 9719168
Е-мейл:krug@abv.bg

I.10 Политика за устойчиво развитие и околна среда

“Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

29. Изправени пред все по-ясното влошаване на околната среда, местните и регионални власти трябва да предоставят финансова подкрепа на образователни проекти в училищата и асоциациите, за да повишат разбирането на екологичните проблеми.

30. Осъзнавайки, че екологичните проблеми са от основно значение за младите хора, на които в бъдеще ще им се наложи да се справят с последствията от минали грешки, местните и регионални власти трябва да подкрепят дейности и проекти, които подпомагат устойчивото развитие и защитата на околната среда и които включват млади хора и техните организации.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

Община Плевен: “Училището-територия на екологичните инициативи”- в изпълнение по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”

Контакти за връзка:
Тел:+359 64 800 700
Е-мейл: mayor@pleven.bg

Община Силистра: «Проект “Младежки принос за чисти зелени площи” по дейност “Младежко развитие” към ДАМС»

Контакти за връзка:
Тел:+359 86 816 240
Е-мейл: silistra@silistra.bg

Община Сливен: Проект „Екология и култура“ на Фондация „Добротолубие“ в партньорство с Общината, по който са се осъществили много екологични акции и залесявания, за които общината определя терени и предоставя посадъчни материали и цветя.

Контакти за връзка:
Тел:+359 44 611 102
Е-мейл: obstina@sliven.bg

Прилагане на европейското законодателство на регионално и местно ниво - Еко-клуб към ПМГ „Св.Климент Охридски” – гр . Монтана

1. Целите на проекта са: формиране на обществена ангажираност по

проблемите с отпадъците; прекратяване на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци; повишаване на общественото съзнание и култура; минимизиране на генерирането на отпадъци чрез разделно събиране; рециклиране; компостиране; повишаване на инициативността; привличане на медиите за популяризиране на дейностите по проекта; практика.

Екоklubът е партньор с Община Монтана и Елтиса в този европейски проект. Основните изпълнители са впечатлени от активното и отговорно отношение, което проявяват учениците от екоklubа и ентузиазма, с който зареждат и други свои връстници и деца от други училища. Медиите отразяват голяма част от инициативите, като по този начин съдействат за повишаване на обществената информираност.

Участието на екоklubа е на доброволни начала. От основните изпълнители от Елтиса клубът получава цифров фотоапарат, с който реализира част от дейностите по проекта и следващи екоинициативи.

Реализирането на проекта повишава интереса на учениците към проблема с отпадъците и начините за тяхното минимизиране, стимулира отговорно отношение и в техните семейства за разделно събиране на отпадъците. Цялото училище е привлечено в инициативата за изработване на макети от отпадни материали и фотогалерия с фотоси, изразяващи гражданската позиция на подрастващите към проблемите на околната среда.

Генерираният екологичен заряд продължава да ентузиазира младите хора и в следващите им еко-инициативи.

Допълнителният ефект от реализацията на проекта е тесният контакт, който е установен с институциите, отговорни за вземането на решения (областен управител, кмет, общински съвет, РИОСВ), както и консултиране на дейностите с местни неправителствени организации и медии.

Този проект ще бъде изключително полезен ако се мултиплицира и в други общини, защото ще съдейства за повишаване на екологичното съзнание и отговорно поведение на повече хора към проблемите за отпадъците в населеното място – тяхното минимизиране, повторна употреба, рециклиране и депониране.

Контакти за връзка:

Е-мейл: Mimiadonova@abv.bg

I.11 Политика за борба с насилието и престъпността

“Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

31. Имайки предвид, че жертвите на престъпността и насилието са често млади хора, и осъзнавайки нуждата от намиране на адекватни реакции срещу престъпността и насилието в съвременното общество, както и нуждата

младите хора да бъдат включени директно в борбата с тези проблеми;

32. Местните и регионални власти трябва:

а) да включват младите хора в съветите за превенция на престъпността там, където такива съществуват;

б) да работят по специално с млади хора, за които има риск да бъдат въввлечени в престъпления или които вече са били въввлечени в престъпления;

в) да се борят с расисткото насилие с всички налични средства;

г) да се борят с всички форми на насилие в училищата. Това трябва да става в сътрудничество с всички обвързани участници, като образователните и полицейските власти, учители, родители и самите млади хора;

д) да допринасят за създаването на мрежи от асоциации и проекти подкрепящи проекти за ненасилие и толерантност както в училище така и извън него;

е) да правят всичко по силите си за да защитават младите хора от сексуална експлоатация, насилие или други видове малтретиране и да осигурят структури, които предоставят психологическа и материална подкрепа и конфиденциална консултация на жертвите.

33. Прилагайки гореспоменатото, местните и регионални власти допринасят за изграждане на климат на доверие и уважение между младите хора и публичните власти като полицията.

НАСОКИ ЗА РАБОТА ПО ПОЛИТИКАТА ЗА БОРБА С НАСИЛИЕТО И ПРЕСТЪПНОСТТА

√ Ангажиране на местната власт, младежките организации и медиите в превенцията на правонарушенията, извършвани от деца и младежи;

√ Изграждане на доверие между младите хора и правоохранителните органи;

√ Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора.

1. Организиране на информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора;

2. Възприемане на наказанието „лишаване от свобода” като крайна и краткотрайна мярка за млади правонарушители;

3. Разширяване и подобряване на услугите за социална реинтеграция на млади правонарушители, особено на услугите в общността;

4. Подбор и подготовка на специалистите във всички видове институции и организации за развитие на нагласите, знанията и умения за оказване на помощ и подкрепа на децата с поведенчески проблеми и млади правонарушители;

5. Въвеждане на екипен подход и междуинституционно взаимодействие на основателнаясни цели, общпрофесионаленезикивзаимноопознаване накомпетенциите, формите и средствата при работа с деца и младежи правонарушители;

6. Насочване на спортни програми за превенция на детската и младежка престъпност, в специализираните институции за деца с девиантно поведение и

млади правонарушители, както и за ресоциализация на деца и младежи, извършили правонарушение;

7. Организиране на програми за превенция на т. нар. прояви на „спортно хулиганство“ с активното участие на младежките организации, фен клубовете и спортните организации;

8. Организиране на програми за пътна безопасност в училищата и средищата за младежо общуване;

9. Подобряване на достъпа до правосъдие и до качествена правна помощ за децата и младежите правонарушители;

10. Мобилизиране на местните общности, особено на младежките организации и спортните организации, в превенцията на детската и младежката престъпност и в социалната реинтеграция на правонарушителите;

11. Насърчаване на активното участие на младите хора, младежките лидери, младежките работници, младежките организации и на младежките съвети в прилагането на концепцията на „Полиция в близост до обществото“, и по-специално в гражданския контрол над полицията.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

Община Плевен

“Специализирани социални програми за превенция и защита на деца и жени от домашно насилие” - съвместно с “Център Отворена врата”;

“Модел за създаване на мобилни младежки групи по превенция на насилието” – съвместно с “Център Отворена врата”;

“Разкриване на общински център за работа с деца на улицата - “Надежда” съвместно със сдружение “Екосвят” и др.

Контакти за връзка:
Тел:+359 64 800 700
Е-мейл: mayor@pleven.bg

I.12 Анти-дискриминационна политика

“Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

34. Местните и регионални власти трябва активно да популяризират човешките права и мерки за противопоставяне на дискриминацията към малцинствата (в това число и младите им членове) или към млади хора с увреждания и други групи от населението, които могат да бъдат засегнати от дискриминация, и трябва да подкрепят развитието на мултикултурни общности чрез интеграция на малцинствата, вземайки под внимание разнообразните им

нужди и обичаи, култура и начин на живот.

35. В тази връзка, местните и регионални власти трябва:

а) да приемат или затвърдят анти-дискриминационни закони, с които да осигурят равноправен достъп на всички граждани до обществени места, професионално обучение, образование, жилища, културни дейности и други сфери на живота. Този достъп трябва да се наблюдава и гарантира от институции, обединяващи представители на общинската управа и представители на малцинствата и самите млади хора;

б) да насърчават междурелигиозния диалог, мултикултурното, анти-расистко образование и образованието срещу дискриминацията като част от учебния план.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

Община Плевен

„Протегната ръка” – съвместно с „Плевенски обществен фонд” Читалища” – за интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система

Контакти за връзка:
Тел:+359 64 800 700
Е-мейл: mayor@pleven.bg

“Ние всички можем да сме ученици”, Община Козлодуй

Реализацията на проекта започва през месец Юни 2004 година и приключва месец септември 2004 година. Обхванати са 90 деца от следните целеви групи:

- деца в неравностойно положение от 7-16 години от цялата община;
- деца с девиантно поведение – 7-16 години от цялата община

Включването на тези целеви групи в извън училищни форми на работа има за цел изява в група и индивидуално, приучаване към трудови навици, развитие на интелект, сръчност и умения, вземане на решения, умение за претворяване на творческите идеи и не на последно място формиране на цялостно поведение в ученическия колектив и обществото.

Основната задача на проекта е формиране на бъдещи достойни граждани като дълг към обществото, ръководейки се от социалните нужди и педагогически цели на времето. За осъществяване на тази основна задача са набелязани следните подзадачи и практически дейности:

- Посредством изкуство и естетическо възпитание, чрез развлекателни спортни игри да се намерят начини и средства за преодоляване на негативните емоции, отрицателни последствия и стресови състояния у децата в неравностойно положение.

Езикът на изкуството е универсалният език за общуване на всички

хора по света. Заниманията със живопис, мода и дизайн поставят позитивни основи у подрастващите, подхранват самочувствието и самосъзнанието им за пълноценност.

Изработени са: плакат – колаж, като най-лесно и достъпно изразно средство на художествени умения, знания и творчески идеи на децата; Рисунка върху текстил и друг материал, като пълна свобода на действие за изява на творческата фантазия на целевите групи; рисунка по дадена тема с цел показване на умения за цветово съчетание и придаване на цветови нюанси на модела в рисунката; изработване на приложения на сувенири и пана за украса; аранжиране и отглеждане на цветя с полагане на грижа за цветята и умения да се аранжира битов кът, маса и др.

- За осъществяването на ползотворен учебен процес както в училищата, така и извън тях са заложили целенасочени творчески и трудови усилия като: четене на художествена и научна литература, анализиране на събития, явления и факти от различни сфери на образованието, заложили в учебния план.

Предвидено е запознаване с църквата като институция и религиите по света. Очертана е и ролята на медиите както в общественния живот, така и в живота на отделния човек.

Физическото възпитание и спортът като част от нравственото възпитание е застъпено със следните теми: “Образцова спортна публика” и “Бъди спортсмен”. Целевите групи на проекта посещават Конната база в с. Бутан, където нейният управител и треньор по конна езда им изнася беседа по горепосочените теми. След това на стадиона е проведен турнир по футбол за момчетата и народна топка за момичетата. На всички участници са раздадени награди.

Голяма част от децата участващи в проекта осъзнават ролята на училището в живота им. В следствие на дейностите те коригират своето поведение и отношение към околните. Сътрудниците на ЦПВРД залагат на творческите изяви, като терапия за наранената и неукрепнала психика на децата и формирането им като бъдещи достойни граждани.

Контакти за връзка:
Тел:+359 973 85 800
Е-мейл: obshtina_kozloduy@mail.orbitel.bg

I.13 Политика за сексуалността

“Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

36. По време на прехода им от детската зависимост от семейство, училище, религиозна общност или други “авторитети” към автономен живот като възрастни, младите хора могат да срещнат най-различни въпроси свързани с техните лични връзки (в семейството или близкото обкръжение, с

техните връстници, с техния приятел или партньор). Появата и проявата на тяхната сексуалност не винаги е лесна, дори и те да не са готови да признаят това. Освен това има упорито невежество обкръжаващо темата за сексуалното здраве и недоверие към официалните становища за рисковете от някои видове сексуално поведение.

37. За да помогнат младите хора да намерят техния път в тази насока към здравословен и пълноценен емоционален живот, местните и регионални власти, заедно с родители, училища и организации специализирани в тази област, трябва да насърчават и подкрепят:

- а) недиригентното сексуално образование в училищата;
- б) организационни и услуги предоставящи информация за взаимоотношения, сексуални методи и семейно планиране;
- в) работа в областта по метода връстници обучават връстници (peer education).

38. Младите хора трябва да бъдат активно включени в планирането, реализирането и оценката на информационни и други услуги в тази област, насочени към младите хора.

НАСОКИ ЗА РАБОТА В ОБЛАСТТА НА ПОЛИТИКАТА ПО СЕКСУАЛНОСТТА

Повишаване на сексуалната култура на младите хора;

1. Разработване и разпространение на здравна информация, съобразена с нуждите на младите хора чрез мобилизиране младежките информационни мрежи;
2. Насърчаване на здравната просвета в училища, читалища, младежки средища, спортни и младежки организации.

I.14 Политика за достъп до правата и закона

“Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

39. За да живеят заедно, обществата са основани на правила, които трябва да бъдат спазвани от всички. В демократичните общества тези правила се дискутират и приемат от представители, избрани от гражданите, и на правилата се дава конкретен израз, а именно в законодателните текстове, които поставят правилата и задълженията върху всички лица.

40. С увеличаването на броя тези текстове става все по трудно човек да ги познава, спазва и прилага и по този начин се създава неравенство между гражданите. Младите хора са най-засегнати от този феномен.

41. Следователно местните и регионални власти трябва да улеснят достъпа на младите хора до техните права:

- а) като разширяват техните знания чрез разпространение на информация, по специално в училищата, групи от връстници и информационни услуги;

б) чрез прилагането на правата им, подкрепяйки служби, създадени, за да работят с млади хора, които имат желаят да го правят.

в) като позволяват на младите хора да участват в съставянето на нови правила.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

Кампания за правата на младите хора РМС “Инициатива” - Стара Загора

Основната идея на Кампанията за разширяване на правата на младите хора в България, подета от Регионалния младежки съвет “Инициатива”- Стара Загора е социализиране на подрастващите според европейските и международните тенденции. Кампанията е подкрепена от институции, организации, бизнеса, медии и известни лица от страната и чужбина.

Целта е младите българи да получат привилегии, които да подтикнат техния просперитет като активни граждани. Включването им в публичните процеси като бенефициенти и инициатори на промяната, ще доведе до заздравяване на социалните връзки и ускоряване на социалния напредък.

Минималните резултати, към които са устремени младите хора и техните партньори в тази кампания, са:

- √ Уреждане на ясно очертан и стабилизирани статут на младите хора в България
- √ Конституционализиране на участието на младите хора в обществен живот и грижите, които държавата следва да полага за тяхното превръщане в пълноценни граждани
- √ Спешно приемане на Закон за младежта и дългосрочна Стратегия за развитие на младежта
- √ Изграждане на активни консултативни младежки форуми на всички нива
- √ Повсеместно ратифициране и стриктно прилагане на Ревизираната европейска харта за участие на младите хора в живота на общините и регионите
- √ Придържане на България към нейните европейски и международни ангажменти в областта на правата на младежта

Контакти за връзка:

Тел:+359 899 490 706

Е-мейл: rms.iniciativa@gmail.com

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

МЛАДЕЖКИ ИНФОРМАЦИОННО-КОНСУЛТАНСКИ ЦЕНТЪР - СИЛИСТРА”

Водеща организация: СНЦ “Младежки свят”

Партньори: Община Силистра, Център за работа с деца

Основната цел на проекта е създаване и утвърждаване на МИКЦ за консултиране, обучение и информация на деца и млади хора на възраст от 14 до 35 години.

Описание на предоставяните услуги:

● Информационни услуги:

- √ откриване и популяризиране на МИКЦ Силистра;
 - √ създаване на интернет страница на МИКЦ Силистра;
 - √ включване в Националната МИКЦ мрежа за предоставяне на информация за младежки услуги;
 - √ изработване и монтиране на информационни табла и кутия „Младежки предложения” за предоставяне на младежки услуги в община Силистра;
 - √ публикуване на брошура „Европейска харта за участие на младите хора в живота на общините и региона”;
 - √ публикуване на информационен каталог „Младежки посоки” – с информация за институции в услуга на младите хора и популяризиран на постижения на деца и младежи от 14г. до 35г., живущи в регион Силистра;
 - √ радиопредавания, периодични публикации в местния печат.
- ##### ● Консултации:
- √ консултации за избор на учебно заведение ВУЗ, форма на обучение, професионален избор, квалификационни;
 - √ разработване и управление на младежки проекти, младежки обмен, доброволческа дейност;
 - √ здравословен начин на живот, превенции;
 - √ възможности за работа - временна заетост, програми за младежка заетост, ”Старт в кариерата”, мерки за насърчване на заетостта и др.;
 - √ трудово-правни, юридически консултации;
 - √ събеседване с психолог.

● Обучения:

- √ Тренинг „Разработване, реализиране и управление на младежки проекти”;
 - √ Обмен на опит и добри практики; Посещение на МИКЦ Добрич;
 - √ Семинар „ Младежки лидери - възможности за младежки обмен.”
- ##### ● Информационни материали:
- √ брошура „Европейска харта за участие на младите хора в живота на

общините и региона”;

√ дигитална „Младежки посоки – МИКЦ;

√ CD с информационни материали за младежки инициативи, полезни адреси, услуги;

√ сайт на МИКЦ и включване в младежка мрежа – създаване и поддържане на актуална информация;

√ информационни табла „Младежка зона” – за младежки услуги в община Силистра.

Очаквани резултати:

Ползи за целевата група – деца и младежи от 14г. до 35г.:

√ създаден и оборудван МИКЦ с консултативен кабинет и информационен офис;

√ подкрепа за партньорства на младежки организации и обучение на екипите;

√ предложени нови инициативи и възможности за свободното време на младите хора от Силистра;

√ обслужени младежи от целевата група, предложени консултации за по-голям брой лица;

√ предоставен достъп до актуална информация и безплатен интернет за младежка мрежа;

Контакти за връзка:

Тел:+359 868 23969

E-мейл: mikc.ss@gmail.com

“Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

ЧАСТ II ИНСТРУМЕНТИ ЗА МЛАДЕЖКО УЧАСТИЕ

42. За да се постигне реално младежко участие, определен брой инструменти трябва да бъдат на разположение, в услуга на младите хора. Това налага да се разработват обучения за участие на младите хора, да се поддържа информираността им, да им се осигуряват средства за общуване, да се подкрепят проектите им и да се признава и отдава по-голямо внимание на посвещаването на младите хора на обществени каузи и доброволческа работа. Участието става пълноценно само там, където ролята на младите хора в политическите партии, синдикатите и асоциациите е призната и, преди всичко, където се полагат усилия за насърчаването на младежки асоциации сформирани с и от самите младите хора.

II.1 Обучение в младежко участие

43. Местните и регионални власти, съзнавайки доминиращата роля, която училището играе в живота на младите хора, трябва да осигуряват в

училищната среда подкрепа и обучение по младежко участие, образование по човешките права и неформално обучение в училищата. Те също така трябва да предоставят обучение и подкрепа за участието на младите хора в асоциативния живот и в местната общност чрез насърчаването на:

а) професионално обучение на учители и младежки работници в практиката на младежкото участие;

б) всички форми на участие на учениците в училищата;

в) програми за гражданско образование в училищата;

г) обучение между връстници, чрез предоставяне на нужното място и средства и чрез подкрепяне на обмен на добри практики.

II.2 Информирание на младите хора

44. Информацията често е ключ към участието и правото на младите хора да имат достъп до информация за възможностите и въпросите, които ги засягат, все повече се признава в официални европейски и международни документи и то не само в контекста на живота на общините и регионите.

45. За да участват в дейности и в живота на техните общности или да се възползват от услуги и възможности, предназначени за тях, младите хора трябва да знаят за тях. Участието в дейности и проекти, които ги интересуват или които самите те организират, често е стъпка към процес на насърчаване на по-дълбокото им въвличане в общността, включително и политическия и живот.

46. Следователно местните и регионални власти трябва да подкрепят и подобряват съществуващите информационни и консултативни центрове за младите хора, за да са сигурни, че предоставят качествени услуги, които съответстват на нуждите, изразени от младите хора. Там, където такива центрове не съществуват, местните и регионални власти и други свързани с проблема участници трябва да насърчават и подпомагат създаването на адекватни информационни услуги за младите хора, наред с други неща, чрез съществуващи структури като училища, младежки служби и библиотеки. Специални мерки трябва да се предприемат за да се отговаря на информационните нужди на групи млади хора, които имат трудности в достъпа до информация (езикови бариери, липса на достъп до интернет и т.н.).

47. Информационните услуги за младите хора трябва да са съобразени с определени професионални принципи и стандарти. Препоръчва се на публичните власти да гарантират тези стандарти и да насърчават постоянното им подобряване, където е възможно в съответствие с набор от национално (или регионално) приети мерки и стандарти за качество. Младите хора трябва да имат възможността да участват в подготовката, изпълнението и оценката на дейностите и продуктите на младежките информационни центрове/служби и да имат представителство в техните управителни тела.

II.3 Насърчаване на младежкото участие чрез информационните и комуникационни технологии

48. Информационните и комуникационни технологии предлагат нови възможности за информиране и даване на възможност за участие на младите хора. Те могат да бъдат използвани за обмен на широк спектър от информация

и, благодарение на интерактивността им, за повишаване на участието на младите хора. Следователно местните и регионални власти трябва да използват тези технологии в политиките им за информираност и участие, при условие че достъпа до тях е гарантиран за всички млади хора, от гледна точка на места за достъп и обучение в тези нови средства.

II.4 Насърчаване на участие на младите хора в медиите

49. Докато младите хора са основни потребители на медиите, те също могат да бъдат действащи лица в тази област, като се увеличат възможностите, които им се дават, да се изказват и участват в производството на информацията, която медиите доставят. Чрез начина, по който те се занимават с определени теми, те дават възможност на различна и често по-достъпна информация да бъде предоставена на техните връстници. Това участие освен това дава възможност на младите хора да разберат структурата на информацията и да развият нужните критически умения.

50. Следователно местните и регионални власти трябва да подкрепят основаването и работата на медиите (радио, телевизия, печатната и електронна преса и т.н.), създадени от и за младите хора, както и съответните обучителни програми.

II.5 Насърчаване на младите хора да се занимават с доброволческа работа и да се посвещават на обществени каузи

51. Младите хора трябва да бъдат подкрепяни и окуражавани да се ангажират с доброволческа дейност. Във време, в което младите хора са под все по-голям натиск да се представят и успяват като личности в образованието и работата, е важно доброволчеството да се насърчава и признава. Следователно местните и регионални власти трябва:

а) да подкрепят основаването на младежки центрове и да разработват инициативи, целящи подкрепата и окуражаването на въвличането на младите хора в доброволческа дейност като информационни и популяризиращи кампании;

б) в партньорство с младите хора, доброволческите организации, образователните власти и работодателите, да изграждат системи, които признават и узаконяват доброволческата дейност във формалната образователна система и в заетостта.

II.6 Подкрепа на проекти и инициативи на младите хора

52. Посредством техните надежди и техните желания, младите хора имат много идеи, които могат да бъдат трансформирани в проекти и местни инициативи, които са от полза за всички. Като им се даде подходяща подкрепа, тези проекти и техния успех, както и техния провал, могат също така да помогнат на младите хора да развият чувството си за отговорност автономността си и по този начин да станат действащи лица в обществото. Следователно местните и регионални власти трябва да съдействат за реализирането на тези проекти, без значение от техния мащаб, като им даде възможност в изпълнението им

да бъдат съпроводени от професионалисти и да имат достъп до финансова, материална и техническа помощ.

II.7 Насърчаване на организациите на младите хора

53. Младежките организации са уникални в това, че са фокусирани преди всичко върху отразяването на мненията и обслужването на нуждите и интересите на младите хора. Те също така осигуряват пространство, в което младите хора могат да научат и изпитат възможностите и предизвикателствата на участието в решения и действия заедно с други млади хора. Важно е младите хора да имат възможност да се присъединят към младежка организация по свой избор в тяхната общност, ако имат такова желание. Младите хора също така трябва да имат правото и да бъдат подкрепяни да основават собствени организации ако искат. Следователно:

а) местните и регионални власти трябва да имат точно определен бюджет, предназначен само за подпомагане на младежки организации, които управляват дейности или предоставят услуги или играят ролята на гласа на младите хора в общността и се застъпват за тях. Предимство трябва да се дава на организации, които са ръководени от и работят за младите хора и/или имат подходящи политики и системи, които дават възможност да участват активно;

б) местните и регионални власти трябва да развиват принципа на Съвета на Европа за съвместно управление (co-management) и система за взимане на решения в партньорство с младите хора и младежките организации в сфери на политиката, обвързани с младите хора. Важно е там, където такива структури за съвместно управление са изградени, младите хора и младежките организации да бъдат зачитани като пълноправни партньори и да имат и възможността да не участват, ако не желаят.

II.8 Младежко участие в неправителствени организации (НПО) и политически партии

54. Жизненият, независим и активен неправителствен сектор е основен елемент на всяко истински демократично общество. Също така е важно и други сектори от гражданското общество като политическите партии да са силни и активни на местно и регионално ниво. Участието в демократичния живот на една страна, регион или община значи повече от това да се гласува на всеки няколко години. Ето защо участието в НПО и политически партии е толкова важно, тъй като те помагат на гражданите да участват в и влияят на решенията и действията постоянно. Следователно от основно значение е младите хора да бъдат окуражавани и подпомагани да участват в асоциативния живот в техните общности.

55. Местните и регионални власти трябва да предоставят финансови и други ресурси на НПО, които активно насърчават участието на младите хора в дейностите им и демократичните структури и процедури за взимане на решения.

56. Местните и регионални власти, в партньорство с политическите партии по безпристрастен начин, трябва да окуражават участието на младите хора в партийната политическа система като цяло и да подпомагат конкретни дейности като обучение.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД ДОСТЪПА ДО ИНФОРМАЦИЯ И УСЛУГИ:

Въпреки масовото навлизане на високите технологии в бита и работата, достъпът до информация на младите хора, особено на социално неравнопоставените и младите хора в селата, е все още ограничен.

Публичните услуги в подкрепа на младите хора все още не достигат до всички нуждаещи, особено до младите роми и младежите в селата, и не са с необходимото качество.

Въпреки устойчивото развитие на мрежата на МИКЦ, необходимо е нейното разширяване от областните центрове към общинските центрове, както и отваряне на изнесени офиси и предлагането на мобилни младежки услуги в малките населени места и селата.

Утвърждаване на европейски модели в младежката работа за реализиране на специалната подкрепа за личностното, общественото и икономическото развитие и овластяването на младите хора, съобразено с особеностите на младежката възраст.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

ЕВРОДЕСК

Евродеск е най-голямата Европейска информационна мрежа, създадена по препоръка на Европейската комисия. Целта ѝ е напълно безплатно да разпространява европейска информация и консултации до широк кръг млади хора, младежки работници и младежки организации. Евродеск предоставя информация за програмите на ЕС в областта на образованието, младежката мобилност, работа, свободно време, права, програми и политика. Базата данни съдържа и широк кръг информация на европейско ниво, която касае младите хора. Основната цел на Евродеск е да подобри обществения достъп до младежка информация.

Евродеск предлага:

- * Безплатен отговор и съвет на въпроси, свързани с Европа;
- * Бърз достъп до европейска информация on-line;
- * Осигуряване и превод на информация и новини, предназначени за Европейския Младежки Портал (www.europa.eu.int/youth);
- * Специално развити информационни средства и подкрепа за професионалисти, работещи с млади хора и с европейска информация;
- * On-line Дискусионен Форум;
- * Тренинги за тези, които работят с млади хора и с информация;
- * Периодични публикации, касаещи европейската информация за млади хора;
- * Промоция и представяне на европейска информация;

Евродеск информацията касае следните области:

- * Информация за възможности за образование, обучение, работа и свободно време в цяла Европа
- * Информация за действащи Европейски програми, които предоставят финансова помощ
- * Информация за инициативи, проекти и партньори от цяла Европа
- * Информация свързана с всички теми, касаещи младите хора – здраве, работа, свободно време и т.н.
- * Контакти на институции и организации, имащи отношение към упоменатите обществени сфери;
- * Предоставяне на достъп до база-данни, свързана с политиката на ЕС, налични програми и документи в рамките на ЕС и всички теми свързани с младежта.

Европейски младежки портал (European Youth Portal)

Европейски младежки портал (www.europa.eu.int/youth) е официален младежки портал, който е част от Интернет страницата на Европейската Комисия. Порталът се администрира пряко от Европейската Комисия и съдържа подробна база-данни за всички европейски страни, в т.ч. и за България и Румъния, свързана с въпроси, касаещи младежката сфера, с младежки организации, програми и т.н.

В България има 20 регионални точки на „Евродеск“, които включват както общински, така и неправителствени организации.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

ЕВРОДЕСК

Евродеск е най-голямата Европейска информационна мрежа, създадена по препоръка на Европейската комисия. Целта ѝ е напълно безплатно да разпространява европейска информация и консултации до широк кръг млади хора, младежки работници и младежки организации. Евродеск предоставя информация за програмите на ЕС в областта на образованието, младежката мобилност, работа, свободно време, права, програми и политика. Базата данни съдържа и широк кръг информация на европейско ниво, която касае младите хора. Основната цел на Евродеск е да подобри обществения достъп до младежка информация.

Евродеск предлага:

- * Безплатен отговор и съвет на въпроси, свързани с Европа;
- * Бърз достъп до европейска информация on-line;
- * Осигуряване и превод на информация и новини, предназначени за Европейския

Младежки Портал (www.europa.eu.int/youth);

* Специално развити информационни средства и подкрепа за професионалисти, работещи с млади хора и с европейска информация;

* On-line Дискусионен Форум;

* Тренинги за тези, които работят с млади хора и с информация;

* Периодични публикации, касаещи европейската информация за млади хора;

* Промоция и представяне на европейска информация;

Евродеск информацията касае следните области:

* Информация за възможности за образование, обучение, работа и свободно време в цяла Европа

* Информация за действащи Европейски програми, които предоставят финансова помощ

* Информация за инициативи, проекти и партньори от цяла Европа

* Информация свързана с всички теми, касаещи младите хора – здраве, работа, свободно време и т.н.

* Контакти на институции и организации, имащи отношение към упоменатите обществени сфери;

* Предоставяне на достъп до база-данни, свързана с политиката на ЕС, налични програми и документи в рамките на ЕС и всички теми свързани с младежта.

Европейски младежки портал (European Youth Portal)

Европейски младежки портал (www.europa.eu.int/youth) е официален младежки портал, който е част от Интернет страницата на Европейската Комисия. Порталът се администрира пряко от Европейската Комисия и съдържа подробна база-данни за всички европейски страни, в т.ч. и за България и Румъния, свързана с въпроси, касаещи младежката сфера, с младежки организации, програми и т.н.

В България има 20 регионални точки на „Евродеск”, които включват както общински, така и неправителствени организации.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

Проектите реализирани от общините в България, съвместно с представители на младежите са главно в областта на следните секторни политики: политика за спорт, свободно време и асоциативен живот; политиката за достъп до културата; здравната политика; политиката за достъп до правата и закона; анти дискриминационната политика, политиката за устойчиво развитие на околната среда, политиката за сексуалността, политиката за равнопоставяне между половете. По-слабо застъпени в работата са съвместните проекти в областта на политиката за насърчаване на младежката заетост и

борба с безработицата; Политика за градоустройство, жилища и транспорт; специфичните политики за селските райони и политика за борба с насилието и престъпността, Здравната политика; политиката за мобилност и обмени.

Освен младежките програми и стратегии примери за програми на общини, насочени към младите хора са: Мерки за участие на младите хора в живота на община Силистра; Стратегия за превенция на ХИВ, Закрила на детето (Добрич); Защитени проекти, засягащи младите хора; Програма за детето; Превенция на наркоманията (Благоевград); Програма за стимулиране на младежките дейности 2007-2009 г. (Кърджали); Общинска стратегия за сексуално здраве; Програма за мерки за насърчаване на творческите заложби на деца с изявени дарби на регионални, национални и международни конкурси, олимпиади и състезания (Плевен); Насърчаване усвояването на средства от ДАМС и Оперативни програми на ЕС (Сухиндол); Програма за развитие на млади хора (Мадан) и др.

“Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите”

ЧАСТ III: ИНСТИТУЦИОНАЛНО УЧАСТИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА В МЕСТНИ И РЕГИОНАЛНИ ДЕЛА

57. За да провеждат секторните политики описани в Част II, местните и регионални власти трябва да поемат задължението да изградят подходящите структури или спогодби, позволяващи участието на младите хора в решенията и дебатите, които ги засягат.

58. Тези структури имат различни форми в зависимост от нивото, на което са създадени, независимо дали са в село, град, градски квартал или дори регион. Те трябва да създадат условия за действителен диалог и партньорство между младите хора и местните и регионални власти и трябва да дадат възможност на младите хора и техните представители да бъдат пълноправни участници в политиките, които ги засягат. Такива структури по правило трябва да бъдат представителни и постоянни и да се занимават с всички въпроси, към които младите хора проявяват интерес. В допълнение на това може да се предвижда и създаването на специална структура за обсъждане или действие по даден проблем. В определени случаи може да е подходящо съчетаването на различни форми.

III.1 Младежки съвети, младежки парламенти, младежки форуми

59. Ефективното участие на младите хора в местните и регионални дела трябва да се основава на осъзнаването от тяхна страна на социалните и културни промени, които се случват в тяхната общност и изисква постоянни представителни структури като младежки съвет, младежки парламент или младежки форум.

60. Такава структура може да бъде съставена чрез избори или чрез

назначаване от организации на младите хора и/или на доброволни начала. Групата от членовете ѝ трябва да отразява социологическия състав на общността.

61. Младите хора трябва да поемат пряка отговорност за проекти и да играят активна роля в политиките свързани с тях.

За тази цел, местните и регионални власти трябва да създадат или подпомагат структури за активно участие.

62. Тези структури осигуряват физическата рамка за свободното изразяване на младите хора за проблемите, които ги засягат, и по специално що се отнася до поставянето на тези проблеми пред властите и възможността да им се дават предложения. Въпросите, които могат да бъдат повдигнати, са свързани с тези описани в Част I на настоящата Харта.

63. Ролята на една такава структура може да включва:

а) осигуряване на форум за свободно изразяване на младите хора и техните проблеми, свързани с други неща, с предложения и политиките на властите;

б) предоставяне на възможност за младите хора да дават предложения на местните и регионални власти;

в) даване на възможност на властите да се консултират с младите хора по дадени въпроси;

г) осигуряване на форум, където проекти, включващи млади хора, се разработват, контролират и оценяват;

д) осигуряване на форум за улесняване на консултирането с асоциациите и организациите на младите хора;

е) подпомагане на участието на младите хора в други консултативни органи на местните и регионални власти.

64. Като дават възможност на младите хора да говорят и действат по проблемите, които ги засягат, тези структури предоставят обучение в демократичен живот и управлението на обществени дела.

65. Следователно младите хора трябва да бъдат окуражавани да участват в такива структури и дейностите предприети в техните рамки, за да се насърчат способностите им за учене и упражняване на принципите на демократичното гражданство. Особено за тези млади хора, които са инициатори на проекти и диалог с властите, тези структури трябва да предоставят форум за обучение в демократично лидерство.

66. Местните и регионални власти, както и самите млади хора, също така ще извлекат полза от ефекта, който участието на младите хора в тези структури може да донесе, по специално от гледна точка на окуражаването на младите хора да упражняват техните граждански права, като участието в избори и други форми на гласуване, включително референдуми.

III.2 Подкрепа на структури за младежко участие

67. За да функционират ефективно, институционалните структури за младежко участие (дали формални или неформални) се нуждаят от ресурси и подкрепа. За тази цел местните и регионални власти трябва да осигуряват

на тези структури мястото, финансовите средства и материалната подкрепа, нужни за подsigуряване на тяхната безпроблемна и ефективна работа. Осигуряването на тези средства не изключва тези структури да търсят допълнителна финансова и материална подкрепа от други източници, като частни фондации и компании.

68. Местните и регионални власти трябва да гарантират осигуряването на подкрепа за структурите на младежко участие. За тази цел те трябва да назначат гарант - лице или група хора -който да следва прилагането на мерките за подкрепа и, към който структурите могат да се обърнат в случай на нужда.

69. Това лице или група хора, трябва да е/са независим/и от политическите структури и структурите на младежко участие, и кандидатурата му/им трябва да бъде подкрепена и от двете гореспоменати страни.

70. Освен да гарантира гореспоменатата подкрепа, функциите на това лице/лица могат да включват:

а) да играе/ят ролята на посредник между младите хора и избраните местни и регионални представители по всеки въпрос, повдигнат от някой от тях.

б) да играе/ят ролята на защитник на младите хора пред местните и регионални власти в случаи на напрежение между тях.

в) да играе/ят ролята на връзка, чрез която местните и регионални власти могат да общуват с младите хора;

г) да представя/т редовни отчети на вниманието на младите хора и местните и регионални власти, за да се дава оценка на нивото на участие на младите хора в живота на общините и регионите, например чрез реализирането на проекти или участието в структури за младежко участие, и въздействие върху тяхното участие.

ДОБРИ ПРАКТИКИ:

Учредяване на Младежки парламент на побратимените на Сливен градове

Младежки дом Сливен

Идеята за учредяването на Младежки парламент на побратимените на Сливен градове възниква по време на проведения на 25.10.2002 год. - Ден на побратимените на Сливен градове с участието на кметове и представители на местните власти от осем градове-партньори. Тогава местният Младежки парламент разпространява Меморандум за по-широко участие на младите хора в управлението на градовете при формирането на адекватна местна младежка политика, в който се казва: ... Ние искаме да обменяме идеи и да реализираме партньорства във всички сфери на живота: информационни услуги, социална, здравна, икономическа и културна местна политика, както и при подобряването на околната среда... . Беше взето решение Младежкия парламент да бъде

учреден и да се проведе неговата първа сесия. В продължение на близо четири месеца Младежки дом Сливен и представители на различни младежки организации разработват проект по Програма Младеж на Европейския съюз, който беше успешно защитен и финансиран.

Работата по проекта се осъществи в тясно партньорство с направление Международни дейности при Община Сливен. Цялата организация по намирането на партньорите, съставянето на програмата за пребиваването на участниците и техническото изпълнение стимулира работата на направлението и се оказва изключително полезно за активизиране на контактите с градовете-партньори..

Участниците учредяват Младежки парламент на побратимените градове като приемат модел за неговата структура, процедурите и парламентарните правила за бъдещата работа на институцията. Най-вълнуващо и интересно е представянето на авторските речи и президентския дебат по метода Линкълн Дъглас, в който всяка държава-участничка излъчва свой кандидат за председател на Парламента. Във финалната част спорът за поста е между представителя на Румъния Александру Синеа и на България Кристина Терзиева. По-подготвен се оказва румънския младеж, който става и председател на Младежкия парламент на побратимените на Сливен градове. След избора всички участници в проекта са поканени на сесия на Общинския съвет на Сливен, на която А. Синеа представя обща декларация от името на младите парламентаристи към общинските съветници с искането за по-широко включване на младите хора при формирането и провеждането на местната младежка политика. В документа се декларира волята на участниците да реализират ползотворни взаимодействия, укрепващи толерантността, взаимното опознаване, обогатяване и солидарност, както и решимостта на младите хора да повлияят на вземането на решения в техните общини и региони. Председателят на Младежкия парламент получава златната значка на Сливен като символ на местната законодателна власт.

Към Младежкия парламент са конституирани шест постоянни комисии: Гражданско участие, Социална интеграция, Професионална реализация и заетост, Свободно време, Култура и Образование и неформално обучение. Във всяка от обособените области са определени проблемите, идентифицирани младежките потребности като са предложени и много идеи за съвместни проекти, които да имат за основна задача решаването на поне един от посочените проблеми. Подготвените проекти са гласувани като проекторешения на Първата сесия на младежкия парламент.

При приемането на принципите на Младежкия парламент на побратимените на Сливен градове са използвани базисните принципи на Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите.

Младежкия парламент на побратимените на Сливен градове заседава по два пъти в годината във всеки от градовете-участници като се спазва ротационния принцип.

Съвместната работа на младите хора от 7-те градове-участници през

осемте дни от престоя им в Сливен фокусира вниманието на управляващите, на обществото и на медиите към младежката инициатива и вижданията на младите хора за проблемите, тяхното решаване и възможностите за развитие.

Учредяването на Младежки парламент на побратимените градове е наистина иновационна практика, провежда се за първи път в България като стимулира формирането на отговорно гражданско участие, интеркултурно образование, младежка мобилност и обмен на ценности и културни достижения.

„Инициатива за младежко самоуправление” – гр. Русе - Сдружение „Европейски инициативи на младежта”

Целта на проекта е създаване на условия за взаимодействие и сътрудничество между младите хора и представителите на местната власт в община Русе, които да способстват за разрешаването на проблеми на местно ниво чрез формирането на Общински младежки съвет. Чрез провеждане на обучителни семинари с представители на Общинския съвет и общинската администрация, се създава основа за учредяване на младежки орган „Инициатива за младежко самоуправление”.

Участниците в дейностите по проекта са членовете и доброволците на сдружение „Европейски инициативи на младежта”, сдружение „Младежко сдружение за регионални инициативи”, изявени ученици от средните училища, възпитаници на домове за деца, лишени от родителски грижи и др. Общият брой на участниците достига 40 души на възраст м/у 16-23 години.

Партньор по проекта е Община Русе, като е привлечена помощта и на РИО на МОН, която се изразява в огласяването на проекта във всички средни училища на територията на Русе. Представители на Общинската администрация презентират Общинския план за развитие и приоритетни проекти предстоящи в общината.

Партньорството с представителите на местната власт продължава, чрез участието на младежи в заседанията на постоянните комисии на Общински съвет с идеята младите хора да изградят механизъм, чрез който да формират предложения и политики, които на по-късен етап да бъдат предложени и подложени на дебат сред съветниците.

Като резултат от проекта е учреден орган за младежко самоуправление „Общински младежки съвет”-Русе. Ученици от средните училища са запознати със Закона за местното самоуправление и местната администрация, Правилника за организацията и дейността на Общински съвет Русе, Постоянните комисии към ОбС – Русе, Общинския план за развитие 2007-2013, важни инфраструктурни проекти.

- Постигнато е укрепване на капацитета на младежки НПО в сферата на местното самоуправление, популяризирана е дейността на Общинския съвет като колективен орган на самоуправление, който е най-близо до проблемите на гражданите, както и стимулирано активното участие на младите хора в

обществените процеси на територията на региона. Засилването на ролята на местната младежка общност дава възможност за реално партньорство с органите на местното самоуправление и усъвършенстване на диалога при решаването на проблеми на местната общност.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Важно е да се отбележи необходимостта от целенасочени действия по отношение на работата с младежите, както от страна на местните и регионалните власти, така и от страна на държавата с нейните приоритети, национални инициативи и законова уредба.

Много добър пример за съвместна работа на младежки организации и общини от различни региони с една цел е неформалната младежка инициатива, която се координира от Сдружение „Национално движение Българско наследство“. Сдружението е създадено по призива на президента на Република България Георги Първанов от 1.11.2004 г. за опазване на културно-историческото и природно наследство. В страната работят самостоятелно над 150 клуба по интереси в училища, университети, читалища, военни клубове. Общия брой на участниците в националните акции надхвърля 2000.

Организиран са национални акции и летни университети из цялата страна:

2005 година - летни бригади за почистване на Плиска и Велики Преслав; първи национален младежки събор „Съхрани българското“.

2006 година - национална акция „Св. Георги Победоносец“ за почистване на войнишки паметници, гробища и мемориали - участвали над 2000 ученика, студенти и военослужащи; 7 летни археологически семинари в НАР Деултум-Дебелт, Плиска, В.Преслав, на хълма Трапезица, при крепостта Траянови врата; Проведен семинар Странджа - за документиране състоянието на дървената архитектура на Странджа; изложба „Наследството в ръцете на младите“; втори национален събор „Съхрани българското“; в помощ на преподавателите по история „Българската история на лента“

2007 година - 5 летни археологически семинари в Дебелт, Плиска и Велико Търново; теренни обходи в Странджа; семинари по проект „Туризмът в ръцете на младите“; съвместно с общини, местни археологически семинари - Смолян, Севлиево, Плевен и др.; международна конференция „Културните коридори в европейския Югоизток - предизвикателства пред подготовка на капацитет“ съвместно с ЮНЕСКО и Съвета на Европа; начало на проект „Трапезица“ с участие на младежи от Сърбия;

2008 година - 4 летни археологически семинари в Дебелт, Плиска и във Велико Търново, участници от съседни страни - Белградски и Одрински университет; местни семинари в Перник, Русе, Севлиево, Смолян; националната акция „Хубава си моя горо“; теренни обходи в Странджа; кръгла маса за Съединението - Пловдив, 6 лъча за участие в Младежки патриотичен събор посветен на 100-годишнината на независимостта във В. Търново.

2009 година - Започна работа и новият проект „Академия за наследство“, който

може да се превърне в регионален. През април – август се проведе едноседмичен семинар за ученици и уоркшоп за студенти по архитектура, археология и история; 4 еднодневни семинари в София, Перник, Плевен, Смолян; интердисциплинарна експедиция в Източните Родопи; ученически и два студентски археологически семинари на Трапезица.

Младите хора показаха, че ценят и знаят стойността на българската история.

В рамките на движението се разви и инициативата „Хубава си моя горо“. Нейните основни цели са:

- Да се почистват, поддържат и увеличават площите на българските гори, облагородяване на националните паркове, на градските и крайградски паркове и градини.

- Да се обогати екологичната култура и съзнание, да се възпитава цялото общество, особено младото поколение, в любов към природата.

- Участниците в инициативата “Хубава си, моя горо” под патронажа на Президента се подкрепят от ДАГ, МТСП, МОН, МВР, МО, общините, университетите, неправителствените екоорганизации, ръководствата на националните паркове, големите ползватели на дървесина и др.

- Инициативата не е кампания за еднократното мобилизиране на млади хора за почистване на опожарени горски площи, залесяване на подготвени за залесяване на опожарени горски площи, залесяване на подготвени за залесяване терени от изоставени земеделски земи или съгласно лесоустройствени планове терени от държавния горски фонд.

- Инициативата предполага изграждане на младежки клубове в общини, отделни селища, училища и университети, към националните паркове или защитени по “Натура 2000” обекти.

- Организатори на клубовете могат да бъдат регионалните структури на ДАМС, комисиите за работа с младежта към общинските съвети, студентските и ученически съвети и др.

Да се надяваме, че в бъдеще този пример ще се мултиплицира и в други области на работа, както и в различни секторни политики и действия насочени към младежите. И най-вече добрите практики на дейността, целта и резултатите на проекта, неговата дългосрочна визия, социалната значимост, мащабността, обхвата и регионалното измерение да бъдат приложени по отношение на най-слабо застъпените секторни политики. Най-важното е в тази бързоразвиваща се и динамична среда, в която живеем да успеем да установим приоритети за работа, които да очертават най-необходимите действия и належащи въпроси за решаване по отношение на младежите на национално и регионално ниво.

VII. ИЗПОЛЗВАНИ ИЗТОЧНИЦИ:

- Европейска харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите
- Закон за физическото възпитание и спорта
- Проект за Закон за развитие на младежта
- Стратегия за младежта 2003-2007 г.
- Проект на Национална стратегия за младежта 2009 - 2018 г.
- Наредба за условията и реда за финансово подпомагане на младежки дейности и проекти на национално и регионално ниво
- Национална програма МИКЦ 2007-2010
- Програма за младежки дейности 2008-2010
- Национална стратегия за демографското развитие на Република България (2006-2020),
- Национална стратегия за детето (2008-2018),
- Здравна стратегия (2008-2013)
- Национална стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта (2009-2013)
- Национален план за действие "Околна среда-здраве",
- Национален интегриран план за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на детето (2006-2009),
- Национална стратегия за учене през целия живот (2008-2013),
- Национална стратегия за продължаващо професионално обучение (2005-2010)
- Национална програма за училищно образование и предучилищно възпитание и подготовка (2006-2015)
- План за действие за намаляване на броя на необхванатите и отпадащите ученици в задължителна учебна възраст (2007–2009),
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2004-2015),
- Национален план за интегриране на деца със специални образователни потребности и/или хронични заболявания в системата на народната просвета,

- Актуализирана стратегия по заетостта (2008-2015),
- Рамкова програма за равнопоставено интегриране на ромите в българското общество
- Национална програма за интеграция на бежанците в България
- Оперативни програми (2007-2013) - Развитие на човешките ресурси, Административен капацитет, Развитие на конкурентноспособността на българската икономика, Регионално развитие и с Програмата за развитие на селските райони.
- http://www.coe.int/t/dg4/youth/default_en.asp
- http://ec.europa.eu/youth/youth-policies/doc23_en.htm
- <http://www.un.org/esa/socdev/unyin/index.html>
- <http://www.youthdep.bg/base>

Помагалото е изработено по поръчка на Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Изпълнител: „Комтрейд Къмпани“ЕООД